

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΤΟ ΠΥΡ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΘΑΛΗΝ
ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΔΥΟ

Ἴσος μοι φαίνεται κείνος θεοῖσιν ὤνῃρ.
ΣΑΠΦΩ.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ

1885.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ὁ ΚΥΡΙΟΣ ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ, πρῶτην Βουλευτής.

ΦΑΙΔΩΝ ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ, ἀνεψιὸς αὐτοῦ.

Ἡ ΚΥΡΙΑ ΡΟΔΙΝΟΥ, χήρα.

ΛΥΔΙΑ, θυγάτηρ αὐτῆς.

ΧΡΙΣΤΟΦΗΣ ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, κτηματίας.

Ἡ ΚΥΡΙΑ ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, μήτηρ αὐτοῦ, βραδύγλωσσος καὶ δυσήκοος.

ΘΕΑΝΩ, ὑπηρέτρια τῆς Κας Ῥοδινού.

ΠΑΥΛΟΣ, ὑπηρέτης τοῦ Φαίδωνος.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις. Ἐποχὴ σύγχρονος.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΟΥ ΦΑΙΔΩΝΟΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Θάλαμος ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Κ^ας Ῥοδινοῦ. Εἰς τὸ βάθος θύρα καὶ παράθυρα ἐπὶ τοῦ κήπου. Ἡ Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ κάθηται δεξιῶς τῆς σκηνῆς· ἡ ΛΥΔΙΑ ἀριστερῶς παρὰ τράπεζαν, κεντῶσα. Παρ' αὐτὴν ἵσταται ὁ Κ^{ος} ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ, τὴν ράχιν στρέφων πρὸς τὴν ἐστίαν.

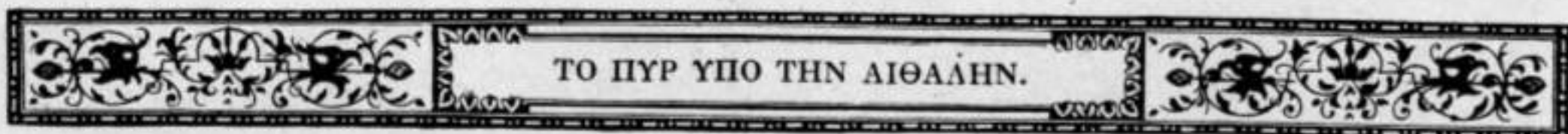
ΛΥΔΙΑ.

Ὁ Φαίδων ἔρχεται, φθάνει μετ' ὀλίγον· ἀληθῶς ἀπίστευτον! Πέντε ὁλαῖτα παρήλθον ἀφ' οὗ ἀνεχώρησε. Πῶς πετᾷ ὁ καιρὸς! Ἀκόμη βλέπω αὐτὸν εἰς τὸ κατάστρωμα τοῦ πλοίου, στηρίζοντα τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς λέμβου, ἥτις παρέφερεν ἡμᾶς, καὶ νεύοντα τὸ ὕστατον «χαῖρε». Μὴ ἀργήσῃ τὸ ἀτμόπλοιον; Ὁ καιρὸς μετεβλήθη.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ναί, Λυδία, ναί, ὁ Φαίδων ἔρχεται. Ἀπορῶ ἤδη πῶς ἔζησα τὰ πέντε ταῦτα ἔτη ἄνευ αὐτοῦ. Εἶχον ὑμᾶς, τοῦτο βέβαιον. Παρ' ὑμῖν εὗρον νέαν οἰκογένειαν· ἀλλ' ἐκεῖνος εἶνε ἀνεψιός μου, τέκνον μου. Ἐμεινε τριῶν ἐτῶν εἰς τὰς χεῖράς μου. Ἐγὼ ὑπῆρξα καὶ τροφὸς αὐτοῦ καὶ πατήρ, τόσον δὲ συνείθισα εἰς τὴν συμβίωσιν ταύτην, ὥστε, ἀπολέσας

αυτόν, ἐνόμισα ὅτι μὲ καταλείπει τῆς ζωῆς μου τὸ ἥμισυ.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

ὦ, καὶ ἡμεῖς τότε συνεμερίσθημεν πᾶσαν ὑμῶν τὴν λύπην. Τὸν Φαίδωνα ἐθεώρουν υἱόν μου, καὶ ἡ Λυδία ἐκάλει πάντοτε ἀδελφόν. Οὐδ' εἶναι παράδοξον· ὁμοῦ ηὔξησαν, ὁμοῦ ἀνετράφησαν. Δέκα ὅλα ἔτη ἦσαν ἀχώριστοι. Ἐνθυμούμαι ὅτε ἀπέθανεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ — ὀλίγον ἀφοῦ ἐπεράσατε εἰς τὸ κάτω πάτωμα — καὶ παρελάβετε ὑμεῖς τὸ πτωχὸν ὀρφανόν, ἐλυπούμην ὑμᾶς ἐξ ὅλης καρδίας, καὶ πότε μ' ἤρχετο γέλως, πότε δάκρυα, διὰ τὰς κωμικὰς ὑμῶν περιποιήσεις, καὶ τὴν ἀπελπισίαν, ὅσάκις ἔκλαιε. Ἀργότερον, ὅτε ἀπεβίωσεν ὁ Συνταγματάρχης σύζυγός μου, συνεδέθημεν στενότερον, καὶ τὰ δύο ἡμῶν τέκνα εἶχομεν ἐν κοινῷ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἐζήσαμεν χρόνους ωραίους· ἀλλ' ὁ Φαίδων ἀνεπτύχθη, καὶ ἦλθεν ἡ ὥρα τῶν ἐν Εὐρώπῃ σπουδῶν. Οὐδόλως ἀντέτεινα, διότι ἦν τὸ καύχημά μου, καὶ ὠνειρευόμην δι' αὐτὸν ἀνατροφὴν σπανίαν, ἀλλ' ἀδρῶς ἀπέτισα τὸ τίμημα κατὰ τὴν μακρὰν αὐτοῦ ἀπουσίαν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ναί, ἀλλ' ἤδη πλέον ἀμείβεσθε δι' ὅ,τι ἐπράξατε. Ὁ Φαίδων, ἀναχωρήσας παῖς, ἐπιστρέφει νέος ωραίος καὶ τέλειος.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

ὦ, εἰς τοῦτο ἔχετε δίκαιον. Ὅσοι γνῶριμοι εἶδον αὐτὸν εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης κατεμαγεύθησαν, καὶ ἀφῆκεν ἐποχὴν εἰς τὴν Ἐιδελβέργην, ὅπου ἐσπούδασε.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἄν ἔμεινε ζωηρὸς ὡς ἄλλοτε, ποία μεταβολή! Ἀφ' οὗτου ἔφυγε οὐδὲν διέκοψε τὴν μονοτονίαν ἡμῶν, ἐν ᾧ τότε οὐδὲ στιγμὴν εἶχομεν ἡσυχίας. Ἡ Λυδία ἰδίως ὑπέφερε. Στερούμενος ἄλλων ὁμηλίκων, καὶ λησμονῶν τὴν διαφορὰν τοῦ φύλου, παρελάμβανεν

αὐτὴν διαρκῶς εἰς τῶν δένδρων τὰς ἀναρριχήσεις, καὶ εἰς τὰς μεγάλας κατὰ τῶν φωλεῶν ἐκστρατείας.

ΛΥΔΙΑ, σκεπτική.

Ἦσαν ἐκεῖναι αἱ ωραιότεραι τοῦ βίου μου ἡμέραι.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Κυρία Ῥοδινου, ἔ, τί λέγετε;

(Καμμύει τοὺς ὀφθαλμούς, δεικνύων τὴν Λυδίαν.)

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Πῶς τί λέγω; Περὶ τίνος;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἐ! ἔ! (Ἐξακολουθεῖ νεύων.)

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἐξηγήθητε καθαρώτερον.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Μάτην προσποιεῖσθε. Μ' ἐννοεῖτε κάλλιστα. Καὶ ἡ ξανθοῦλα, ἡ δάκνουσα τὰ χεῖλη, καὶ μετὰ τόσης προσοχῆς κεντῶσα τὰ λευκὰ ἐκεῖνα ῥόδα, τί ἄρα σκέπτεται;

ΛΥΔΙΑ.

Ὅτι φυλλορροοῦσι τὰ ῥόδα, καὶ μένουσιν αἱ ἄκανθαι.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Νὰ χαρῶ τὸ στοματάκι σου! (Μιμούμενος αὐτὴν) — «καὶ μένουσιν αἱ ἄκανθαι» — μὴ τυχὸν μ' ἐνόμιζες τυφλόν, πρὶν ἀναχωρήσῃ ὁ Φαίδων. Διὰ τί ἐκάθησθε εἰς τὰς γωνίας κ' ἐπιθυρίζετε; Διὰ τί σ' ἐθεώρει ἐφ' ὅλας ὥρας μεθ' ὑγρῶν ὀφθαλμῶν; Διὰ τί σοὶ ἔθλιβε κρυφίως τὰς χεῖρας; Μὴ ἐρυθρίᾳς καὶ ἀνάπτης ὡς ἀνεμώνη. Μικρὸν τὸ ἀμάρτημα.

ΛΥΔΙΑ.

Παιδικαὶ ἀνοησίαι, καὶ οὐδὲν πλέον. Ὁ Φαίδων πρὸ πολλοῦ βεβαίως ἐλησμόνησε τὸν καιρὸν ἐκεῖνον.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἀπατάσαι· ὁ Φαίδων σὲ ἀγαπᾷ ἔτι. Ἡ ἐσχάτη αὐτοῦ λέξις, ἀναχωροῦντος, ὑπήρξε

δὲ σέ. Μοὶ ὠμολόγησε τὰ πάντα. Μὴ
ἀπαρηδᾶς· ἐὰν ἐσίγησα τότε, ἰδοὺ ἀναπληρῶ
σήμερον τὴν ἔλλειψιν.

ΛΥΔΙΑ.

Τί ιδέα! Πάντα τὰ λοιπὰ προτερήματα
προθύμως παραδέχομαι· ἀλλ' ὁ Φοῖνιξ τοῦ
πατρὸς παραχωρεῖ τὰ πρωτεῖα εἰς νέον,
ὅστις, ἀφ' οὗ ἔζησε πέντε ἔτη εἰς τὴν
Εὐρώπην, καὶ εἶδε τὸν μέγαν κόσμον,
ἐνθυμεῖται ἀκόμη τὰς ἀνοησίας τῶν παιδι-
κῶν αὐτοῦ ἡμερῶν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἀνοησίας! Ἀνοησίας! Λυδία, σὲ βεβαιῶ
μὲ λυπεῖς. Αἱ ἀνοησῖαι αὗται εἰσὶ τὸ ἄρι-
στον, τὸ μόνον ἴσως πολῦτιμον τοῦ βίου
μέρος, τῆς καρδίας τὸ ἄνθος καὶ ὁ ἀφρός.
Πρὶν ἢ διδαχθῇ αὕτη τὰ πικρὰ τοῦ κόσμου
μαθήματα, δίδεται αὐθόρμητος, ὁλόκληρος,
καὶ ἀληθῶς εὐτυχῆς ὁ διαιωνίσας τὴν ἐποχὴν
ἐκείνην, ὁ μὴ ἐπιζήσας εἰς τὴν ἀφύπνισιν
ἐκ τοῦ χρυσοῦ ὀνείρου. Τρία ὅλα, τὰ
ὠραιότερα τῆς ζωῆς σου ἔτη, ἐπλήρωσεν
εἰς μόνος διακαῆς πόθος, καὶ ἤδη ἀποκη-
ρύττεις καὶ διασύρεις αὐτόν. Λυδία, μόλις
σὲ ἀναγνωρίζω. Τὸ παρὸν φθίνει ταχέως,
καὶ τὸ μέλλον ἀβέβαιον. Τὸ παρελθόν, ἰδοὺ
τὸ μόνον ἡμῶν ἀναφαίρετον κτῆμα. Στέ-
ψωμεν αὐτὸ δι' ἀμαράντων, καὶ μὴ ἐξαλεί-
ψωμεν παίζοντες τ' ἀμυδρὰ ἡμῶν ἵχνη ἐπὶ
τῶν κινουμένων ἄμμων τοῦ βίου. Τοιαύτη
ἐλαφρότης μοὶ φαίνεται ἀπίστευτος.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Πλὴν, Κύριε Βαλανέλη, τί λέγετε; Τί
σημαίνουν πάντα ταῦτα;

ΛΥΔΙΑ.

Μὲ ἀδικεῖτε πολὺ, Κύριε Βαλανέλη· οὐδό-
λως διασύρω τὰ ἔτη ἐκείνα. Εἰσὶν ἀπ'
ἐναντίας μία τῶν εὐαρεστοτέρων μου ἀνα-
μνήσεων. Πλὴν τί ὀφελεῖ;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τί ὀφελεῖ; Τί ὀφελεῖ; . . . (Μικρὰ παῦσις.)
Γνωρίζεις, Λυδία, πόσον ἀγαπῶ τὸν Φαίδωνα.

Κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην ἀπουσίαν ἐγὼ
διέπλαττον φαιδρὰς χιμαῖρας, καὶ διὰ τοῦτο
ἀνέμενον τόσον ἀνυπομόνως τὴν ἐπάνοδον
αὐτοῦ. Ὅταν ἐπιστρέψῃ, ἔλεγον, νέος ἱκανός,
περιζήτητος, μένει πλέον μόνον ἢ φροντὶς
περὶ καταλλήλου γάμου. Τὴν ἐκλογὴν τῆς
νύμφης ἐπεφύλαττον εἰς ἐμέ, καὶ τρέφω
πεποίθησιν περὶ τῆς ἐπικυρώσεως. Ἐὰν
ἐρευνήσωμεν καλῶς, ἔλεγον, ἴσως εὕρωμεν
μικρὰν τινα ξανθὴν — αἱ ξανθαὶ μοὶ ἀρέ-
σκουσι, καὶ εἰς τοῦτο, νομίζω, συμφωνεῖ καὶ
ὁ Φαίδων. — Ἐὰν δέ, παρὰ τοὺς χρυσοὺς
βοστρύχους, ἐπιτύχωμεν καστανοὺς ὀφθαλ-
μοὺς καὶ ρόδινα χεῖλη, ἐρυθρὰς παρειὰς καί . . .

ΛΥΔΙΑ.

Πολλὰ χρήματα. Μὴ λησμονήτε τὸ προσὸν
τοῦτο. Εἶνε ἀπαραίτητον.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πολλὰ χρήματα; . . . Ἀπαραίτητον; . . . Τί
λέγεις; Οὐδεὶς λόγος περὶ χρημάτων.

ΛΥΔΙΑ.

Ὡ τότε οὐδόλως συμφωνοῦμεν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἡσύχασον. Καὶ ἄνευ χρημάτων ἡ ἐκλεκτὴ
μου ἀξίζει τὸν Πακτωλόν.

ΛΥΔΙΑ.

Τοῦτο οὐδόλως ὠφελεῖ. Ὁ Φαίδων, καίτοι
ἄνευ μέσων, ἔχει ὀρέξεις μαγιστᾶνος. Τὰς
τοιαύτας λεπτὰς φύσεις καταθραύουσιν αἱ
δυσχέρειαι τοῦ βίου. Μόνος ἤδη δεσπόζει
ὁ χρυσοὺς μόσχος. Ἀφετε τῆς νύμφης
τὴν ἐκλογὴν εἰς ἐμέ· γρωρίζω μίαν ἑκατομ-
μυριοῦχον.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἡ Λυδία ἔχει δίκαιον. Σήμερον τὰ χρή-
ματά εἰσι παντοδύναμα, οὐδ' ἐπλάσθη ὁ
Φαίδων διὰ τὰς στερήσεις.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Καὶ τίς λέγει τὸ ἐναντίον; Λησμονεῖτε
ὅτι ἔχω πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν; . . .

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν; Πτωχέ μου Βαλανέλη. Τί σημαίνει τὴν σήμερον τοιοῦτο ποσόν;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πῶς, τί σημαίνει; Ἀστεΐζεσθε; Ἄλλως τε ὁ Φαίδων ἀνεγνωρίσθη δικηγόρος· ἐὰν κερδίζη καὶ αὐτός τι . . . .

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Πιστεύσατέ με, γνωρίζω ἐκ πείρας τὴν στέρησιν. Τὸν Ῥοδινὸν ἐδέχθην παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων μου. Τὸ πρῶτον ἔτος ἀπέπτη ὡς πτερωτόν. Ἡμεθα τόσον εὐτυχεῖς, ὥστε οὐδ' ἐνθυμούμεθα ἐὰν ἐδειπνήσαμεν. Ἄλλ' ἀργότερον ἐγεννήθη ἡ Λυδία, τὰ πράγματα ὑπερετιμήθησαν, καὶ τότε ἤρχισαν αἱ δυσχέρειαι. Μετὰ μικρὸν ὁ Ῥοδινός, ἀσθενήσας, ἐτέθη εἰς ἀργίαν, καὶ ἀπωλέσαμεν οὕτω τὸ ἥμισυ τοῦ μικροῦ μισθοῦ δι' οὗ ἐζῶμεν. Ὅτε ἀναπολῶ τὰ δύο ἐκεῖνα ἔτη, φρίττω ἀκόμη. Ὀλίγοι φαντάζονται ποῖα μαρτύρια ἐγκλείει ἡ μία αὕτη λέξις «πτωχία». Καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀπερρόφων τὰ ἱατρικά. Ἐγώ, μετὰ βρέφους εἰς τὰς ἀγκάλας, μόλις ἔτρεφον αὐτό, διότι ἐστερούμην ἡ ἰδία τροφῆς, καὶ πολλάκις ἔκλαιον ὀλοκλήρους νύκτας εἰς τὸ σκότος, ἐγγὺς τοῦ συζύγου μου, διότι ἔλειπεν ὀλίγον ἔλαιον διὰ τὸν λύχνον. Τὰ χρυσᾶ ὄνειρα ἦσαν τότε μακράν . . . . Πλὴν γνωρίζετε πάντα ταῦτα· τότε περίπου συνεκατοικήσαμεν. Τέλος ἀπέθανεν ὁ πτωχός μου Ῥοδινός ἐκ τῆς κακουχίας, ἐγὼ δὲ ἐπέζησα χάριν τῆς Λυδίας· ἀλλὰ τὸ πικρὸν μάθημα χρησιμεύει τοῦλάχιστον ὅπως προφυλάξω αὐτὴν ἐξ ὁμοίων συμφορῶν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἐν μέρει ἔχετε δίκαιον, ἀλλ' ὑπὲρ τὸ δέον γενικεύετε. Εἶδον ἐγὼ νέας οἰκογενείας, ὅπου μόλις ἐξήρκει ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, καὶ ὅπου ἐν τούτοις ἡ χαρὰ καὶ ἡ φαιδρότης ἐξήστραπτον εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα, διότι

ἔθαλλε τὸ ἀμοιβαῖον φίλτρον, ἡ μόνη καὶ ἀληθὴς ὀλβιότης. Καὶ εἶδον ἄλλας, ὅπου καὶ πλοῦτος ὑπῆρχε καὶ πολυτέλεια, καὶ ὅμως αἰωνία κατήφεια, αἰωνία ἀνία. Ἡ εὐτυχία, ὡς αἶσθημα, πηγάζει ἐκ τῶν λοιπῶν αἰσθημάτων. Ὅτε τις κάθηται μόνος καὶ χασμῶμενος εἰς χρυσότευκτον αἵθουσαν, τί κερδίζει ἂν περίξ ὑπάρχουσιν ἄλλαι εἴκοσι τοιαῦται, καὶ ἂν δέκα ἵπποι τρώγωσιν ἄχυρον εἰς τοὺς σταύλους; Ἐν ᾧ, ὅτε τις ἔχη ἐγγὺς αὐτοῦ προσφιλεῖ γυναικα, καὶ ἡ γυνὴ αὕτη μειδιᾷ, ὁ ἐλάχιστος θαλαμίσκος μεταβάλλεται εἰς ἀνάκτορον.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ὡραῖαι θεωρίαι, ἀλλὰ δυσεφάρμοστοι. Εἰς τὸν ἀληθῆ βίον ὁ μάγειρος ἀπαιτεῖ τὰ ἡμερήσια ἔξοδα, οἱ ὑπηρέται τοὺς μισθοὺς, οἱ ἔμποροι τὰ ὀφειλόμενα, καὶ εἰς πάντα ταῦτα ὁ ἔρως οὐδὲν ὠφελεῖ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἐξοδα, ὀφειλόμενα. Ὅθεν στραφῇ τις ταῦτα μόνον ἀκούει. Κατεστράφη ὁ κόσμος; Ἐλειψε πᾶν αἶσθημα καὶ πᾶσα ποίησις, καὶ ἄρχει μόνον τὸ συμφέρον; Σὺ τί λέγεις, Λυδία;

ΛΥΔΙΑ.

Συμφωνῶ πληρέστατα μετὰ τῆς Μαρᾶς.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Καὶ σύ, νέα κόρη, ἔχεις τοιαύτας ιδέας; Θεέ μου, ποῦ κατεπέσαμεν. Εἰς τὸν καιρὸν μου ἄλλως εἶχον τὰ πράγματα. Ὁ ἀγαπῶν, ἀντὶ τῆς προικός, ἐξήταζε τὴν καρδίαν. Τὰ λοιπὰ ἦσαν δευτερεύοντα. . .

ΛΥΔΙΑ. (Παίζουσα.)

Καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἐμένε τις ἀνυμφος.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ. (Σοβαρῶς.)

Οὐχὶ διὰ τοῦτο, Λυδία. Ἄλλ' ὑπάρχουσι περιστάσεις, καθ' ἃς καὶ ἡ διακαὴς ἀφοσίωσις ἀμείβεται δι' ἀχαριστίας.

ΛΥΔΙΑ. (Ἐγείρεται καὶ τείνει αὐτῇ τὰς χεῖρας.)

ὦ συγγνώμην! Ἡστεῖσθην.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ολιγώτερον μὲ λυποῦσιν οἱ λόγοι σου, Λυδία, τῶν ιδεῶν σου. Ἐκεῖναι πράγματι καὶ πρὶν μὲ θλίβουσι, διότι ἄλλας ἀνέμενον παρὰ σοῦ, καὶ διότι . . . διότι . . .

ΛΥΔΙΑ.

Φεῦ, τοιοῦτος ὁ βίος. Ὑπῆρχεν ἐποχή, καθ' ἣν, ὡς τόσαι ἄλλαι, ἀνεγίνωσκον μυθιστορήματα, καὶ ἤμην πλήρης ῥωμαντισμοῦ καὶ φαντασιοκοπημάτων. Ἀλλὰ μετὰ τῆς ἡλικίας ἐπῆλθε καὶ ἡ φρόνησις. Ὅχι ὅτι φιλῶ τὰς πραγματικότητας τῆς ὑπάρξεως. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ἀλλ' ἐπέισθην ὅτι ἐπιβάλλονται, καὶ ὑποκύπτω.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἀγνοῶ πῶς σκέπτεσθε, ἀλλὰ μὴ μ' ἐλπίζετε προσήλυτον. Τὸ δὲ παράδοξον ὅτι ἐγώ, εἰς τὸ πείσμα τῶν λευκῶν μου τριχῶν, ὑπερασπίζομαι τὴν εὐαισθησίαν, ἐν ᾗ ὑμεῖς, γυναῖκες, ὑπερμαχεῖτε τοῦ ὕλισμοῦ.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Παραφέρει ὑμᾶς ἡ ἀγαθὴ καρδία, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν δίκαιον. Μὴ μὲ νομίσητε χειρότερον τοῦ Ἐξηνταβελόνῃ. Διόλου. Ἀλλ' ἂν ἀποκτήσω ποτὲ γαμβρόν, ἔσται πλούσιος· περὶ τούτου ὠρκίσθην. Πῶς εὐρίσκετε τὸν Κ^{ον} Χονδρικόπουλον;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Θεὲ καὶ Κύριε, τὸν ταλαίπωρον ἐκείνον! Θέλετε τοῦ τέκνου ὑμῶν τὴν δυστυχίαν; Λησμονεῖτε ὅτι τὸν γάμον διαλύει μόνος ὁ τάφος;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Διὰ τί τόσην αὐστηρότητα; Ὁ Κ^{ος} Χονδρικόπουλος μοὶ φαίνεται ἀγαθώτατος ἄνθρωπος,

καὶ θετικῶς ἔμαθον ὅτι ἔχει τετρακοσίας χιλιάδας δραχμῶν, πλὴν τῆς περιουσίας τῆς γραΐας αὐτοῦ μητρός.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τετρακοσίας χιλιάδας δραχμῶν! Ἀρκεῖ τοῦτο ὅπως συνδεθῇ τις διὰ βίου πρὸς τοιοῦτον ἄνθρωπον, ὅπως ὀνομάσῃ αὐτὸν σύζυγον, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ πατέρα; Ὁμολογῶ ὅτι μ' ἐκπλήττετε. Ἀπαῖξ μόνον ζῇ τις, καὶ θεωρῶ ἀπαισίαν τῆς μιᾶς ταύτης ὑπάρξεως τὴν θυσίαν. Ἀλλὰ καὶ εἴκοσιν ἂν εἶχον, οὐδεμίαν συνεμεριζόμεν βεβαίως ἐγὼ μετὰ τοῦ Κ^{ου} Χονδρικοπούλου. Κάλλιον καὶ τὰς εἴκοσι γεροντοκόριτσον. Εἰπέ μοι, Λυδία, ὅτι ἀρνεῖσαι, ὅτι οὐδέποτε . . .

ΛΥΔΙΑ.

Ὁ γάμος, οὐδόλως μοὶ μειδιᾷ, ἀλλ' ἄλλως σκέπτεται ἡ Μαμά, καὶ φαίνεται ὅτι τοιοῦτος ὁ προορισμὸς πάσης νέας κόρης, ὥστε ματαία ἡ ἀντίστασις. Ὅσον διὰ τὸν Κ^{ον} Χονδρικόπουλον, ὁμολογῶ ὅτι ὀλίγον μοὶ ἀρέσκει, ἀλλ' ἀφ' οὗ πάντες ἀδιάφοροι, ἐκεῖνος ἢ ἄλλος . . .

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Εἶσαι ἀνυπόφορος. Τοιαῦται λοιπὸν τὴν σήμερον αἱ νέαι κόραι; Εἶνε δυνατόν ὁ χυδαῖος ἐκεῖνος . . .

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Σιωπή, σιωπή! Ἔρχεται. Ἴδου αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὸν κῆπον μετὰ τῆς γραΐας Κ^{ας} Χονδρικοπούλου.

ΛΥΔΙΑ.

ὦ, δυστυχία.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ μετὰ τῆς Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ. Ἐν τέλει ΘΕΑΝΩ.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ. (Εἰσέρχεται φορῶν τὸν μανδύαν καὶ τὸν πῖλον αὐτοῦ. Ἡ Λυδία ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς Κ^α Χονδρικοπούλου.)

Καλὴ σπέρα σας. Καλὴ σπέρα σας. Πῶς ἔχετε; Εἰς τὴν ὑγίειαν σας; Κ' ἐμεῖς καλὰ, σᾶς εὐχαριστῶ. Ἡ Λυδίτσα εἰς τὴν ὑγίειαν τῆς; (Πλησιάζει τὴν Κ^α Ῥοδινοῦ, τείνων τὴν χεῖρα· ἀφαιρεῖ καὶ πάλιν φορεῖ τὸν πῖλον αὐτοῦ εἰς τὰ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς.) Γεῖά σου, Κυρά Ῥοδίναινα. Πάντα νειά, πάντα γερή;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ὡς βλέπετε, ἀρκετὰ καλὰ. Εὐχαριστῶ.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ τῷ Βαλανέλῃ.

Καὶ σύ, Γεροθειέ; Γιὰ σένα δὲν ῥωτῶ. Πιθάρι γεννήθηκες καὶ πιθάρι θὰ πεθάνῃς. Γιὰ δὲς πάχος! Πτοῦ! νὰ μὴ βασκαθῇς. Ἄν γείνω ποτὲ σ' ἄν ἐσένα θὰ πάω νὰ πνιγῶ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Διὰ τί ἀναβάλλετε; Ἡ ἰδέα μοὶ φαίνεται καλή.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔτονε! Κάποιος σ' ἔγνεψε. Τὸ τομάρι μου τ' ἀγαπῶ, Κουμπάρε, καὶ ἄς ἦναι καὶ χονδρό. Τὸ κατάλαβες;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ὁ ἔρωϊς ἐπλάσθη τυφλός.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Κολοκύθια μὲ τὴ ρίγανι.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Δὲν κάθεσθε, Κυρία Χονδρικοπούλου;
(Προσφέρει ἔδραν.)

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τί... τί... τί εἶπες — πες — πες;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ. (Μεγαλοφώνως.)

Καθήσατε, παρακαλῶ.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Νὰ πά... πά... ω στὸ κα... κα... λό.
Χω... χωρατεύεις. Τῶ... τώρα ἦλθα.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ὅχι δά, καθήσατε, ἂν ἀγαπᾶτε.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Καὶ... καὶ σεῖς θὰ πα... πᾶτε; Ποῦ... ποῦ θὰ πα... πᾶτε;

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, κρᾶζων εἰς τὸ ὑπίον αὐτῆς.

Πούπετα δὲν θὰ πᾶμε· σὲ λέγει νὰ καθήσης. Κάθησε.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Νὰ κα... καθήσω; Εὐχα... χα... ριστῶ.
Ἔτσι μί... μίλα.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄς καθήσω κ' ἐγώ. Γιατὶ ὄχι; Ἔχω ἀπὸ τὰς ὀκτῶ στὸ ποδάρι. Ἐκεῖνοι οἱ διαβολομαστόροι μὲ ξεθέωσαν. Δὲν εἶναι χωρατᾶς νὰ κτίζη τις σπῆτι. Καλλίτερα νὰ γίνῃ τις χαμάλης, καὶ νὰ κουβαλᾷ πέτραις. Εἶμαι ἀκόμη ὅλο ἀσβέσταις. (Ἀποδύεται τὸν μανδύαν αὐτοῦ, καὶ ρίπτων αὐτὸν ἐπὶ ἔδρας τινός, προσκρούει ἐπὶ ἄλλῃς. Εἶτα λαμβάνει αὐτήν, καὶ κάθηται εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης.) Οὐφ! Ἐλειωσα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Καὶ ὁ πῖλος οὐδόλως ἐνοχλεῖ ὑμᾶς;

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸ καπέλλο μου; Ὅχι τόσο. (Ἀφαιρεῖ αὐτόν, καὶ περιστρέφει μεταξὺ τῶν δακτύλων.)

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Δότε μοι·

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄσε δά! (Ἐγείρεται, καὶ θέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ κεντήματος τῆς Λυδίας.) ὦ, μὲ συμπάθειον. Δὲν εἶχα ἰδεῖ τὰ κουρέλια σου.
(Δράττων τὴν παρακειμένην ἔδραν, προσκρούει ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὁ πῖλος κυλίνεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ Χονδρικόπουλος σπεύδει καὶ ἀναλαμβάνει αὐτόν. Ὁ Κ^α Βαλανέλης σημαίνει κωδωνίσκον, καὶ εἰσέρχεται ἡ Θεανώ.)

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Θεανώ, λάβε τὰ πράγματα τοῦ Κυρίου, καὶ κρέμασε αὐτὰ ἔξω.

Ἡ Θεανώ, λαβοῦσα τὸν μανδύαν καὶ πῖλον, ἐξέρχεται. Ὁ Χονδρικόπουλος κάθεται πάλιν ἐπὶ τῆς ἑδρας, περιστρέφων τοὺς ἀντίχειρας αὐτοῦ. Σιγῇ ἐφ' ἱκανὴν ὥραν. Ἡ Λυδία κέντῃ. Ὁ Κ^{ος} Βαλανέλης ῥίπτεται ἐντὸς ἀνακλίντρου, κατασκευάζει σιγάρον, καὶ καπνίζει.)

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὡραῖον καιρὸ κάνει σήμερα.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ναί, πολὺ ὥραῖον.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Χθὲς ὅμως στῆς τέσσαρες ἔβρεξε στὰ γεμάτα. Ἐγὼ ἐμβῆκα σὲ μία λούτζα ὡς τὸ λαιμό. Χάλασα ἓνα πανταλόνι ποῦ μὲ κοστίζει σαράντα δραχμίταις. Ὅλο καζιμίρι.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Θλιβερώτατον τῷ ὄντι.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Φοβοῦμαι πολὺ ὅτι αἱ βροχαὶ αὗται κατέστρεψαν τὰ σπαρτά.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Μόνον τὰ σπαρτά; Γιὰ ὅλα εἶναι κακαὶ καὶ ψυχραί. Ἐμένα μ' ἐχαντάκωσαν. Τὸ σπῆτι ποῦ κτίζω, καὶ ποῦ μοῦ ἐκόστισεν ἕως τώρα ἑβδομῆντα χιλιάδες δραχμούλαις, στρογγυλαῖς, στρογγυλαῖς, μόνον πῶς δὲν ἐβούλιαξε χθὲς ἐπάνω μου. Ὁ κερεστὲς ἔγινε μούσκεμα· ἐφούσκωσεν ὅλος, καὶ ὁ ἀσβέστης ἔσκασε παντοῦ. Καὶ οἱ κτίσται ποῦ δὲν δουλεύουν ἅμα βρέξη ὀλίγον, τί σοῦ λέν; Φοβοῦνται μὴ κρυώσουν, σὰν νὰ ἦσαν ἄνθρωποι καὶ αὐτοί. Χθὲς πρέπει νὰ ἔχασα ἓναν περιδρομο.

ΛΥΔΙΑ.

Σπουδαία ζημία δι' ἄνθρωπον, ὅστις εἶνε ἄνθρωπος.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί εἶπες; Δὲν σ' ἐκατάλαβα.

ΛΥΔΙΑ.

Οὐδόλως ἀπαραίτητον.

(Σιγῇ. Μετὰ μικρόν.)

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Πόσο τὸ πέρνεις τὸ κρέας, Κυρὰ Ῥοδίναινα;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Τὸ κρέας; Νομίζω μίαν καὶ τριάντα.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Σὲ γελοῦν. Ἐγὼ τὸ πέρνω μίαν καὶ δώδεκα. Ὅχι πῶς ἔχω ἀνάγκην. Εἶμαι ἄνθρωπος με τὸ βιός μου. Ἐχω τετρακόσιαις χιλιάδαις δραχμαῖς, τετρακόσιαις σωσταῖς, μὰ δὲν μ' ἀρέσει νὰ μὲ γελοῦν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἐχετε δίκαιον.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Πω ... πω ... πῶς; Τί λέ ... λέγε ... τε;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ὅτι πταίει ὅστις ἀφίνει νὰ τὸν ἀπατῶσι.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τό ... τόσοι. Πό ... πόσοι;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ. (Μεγαλοφώνως.)

Ἀπατῶσι

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Πα ... πατῶσι. Τί πα ... πατῶσι;

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀφησε, Μαμμίτσα, ὕστερα τὰ λέμε. (Τῇ Κ^α Ῥοδινοῦ.) Ἄ, σὲ τέτοια ἐγὼ δὲν ἔρχομαι. Ποχθὲς ἦλθε σ' ἐμένα ἓνας ποῦ τὸν εἶχα δανείσει πεντακόσιαις δραχμαῖς, ἓνας ἐλεεινὸς ἄνθρωπος, μαραγκός, μὲ δώδεκα παιδιά, καὶ μόνο τὸ πριόνι του γιὰ νὰ τὰ θρέψη. Δὲν ἤξεύρω πῶς γελάσθηκα καὶ τοῦ ταῖς ἔδωκα. Ἦλθε κ' ἔπεσε στὰ ποδάρια μου, καὶ μὲ παρακαλοῦσε νὰ τὸν περιμένω κανένα μῆνα γιὰ τοὺς τόκους. Τὰ παιδιά του, ἔλεγε, πεθαίνουν τῆς πείνας. Μὰ ἤυρε τὸν ἄνθρωπο. Τὸν ἔχωσα στὸ φρέσκο, γιὰ νὰ μάθῃ νὰ δανείζεται ὅταν δὲν ἔχῃ νὰ πληρώσῃ.

Ἔπρεπε νὰ ἰδῆτε πῶς ἔσκουζαν τὰ μωρά.
Τύφλαις νὰ ἔχουν ἢ γάταις τοῦ Ἀπρίλη.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἡ πράξις αὕτη τιμᾷ ὑμᾶς πολύ.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁχι, παίζουμε. Ἐγώ, βρὲ ἀδερφέ, τὰ
χρήματά μου δὲν τᾶχω γιὰ νὰ μοῦ τὰ τρώγῃ
ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος. Τᾶχω γιὰ νὰ τὰ
χαίρωμαι. Τὰ μάζεψα λεπτό, λεπτό, καὶ
συνήθισα σταῖς φωναῖς καὶ στὰ κλάματα.
Ἄν μ' ἔμελε μένα γιὰ τὴν γυναῖκα τοῦ ἐνὸς
καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ ἀλλουνοῦ, θὰ ἤμουν ἀκόμη
Ζήτουλας· δὲν θὰ εἶχα σπῆτι στὴ χώρα
καὶ περιβόλι στὰ σεπόλια, καὶ δὲν θὰ μοῦ
ἔτρεχαν ὅλοι ἀπὸ πίσω. Τώρα ὅ,τι θέλω
κάνω, ὁ κόσμος εἶναι δικός μου. Καὶ βου-

λευτῆς ἂν θέλω γίνομαι, καὶ Ὑπουργός, μὰ
τὴν ἀλήθεια... Ὅταν ἦναι κάνεις ἀπὸ τὸν
τόπο, καὶ φουσᾷ ἢ τζέπη του...

ΘΕΑΝΩ. (Εἰσορμᾷ κρᾶζουσα.)

Κυρία, Κυρία. Ὁ Κ^ς Φαίδων! Ἦλθεν ὁ
Κύριος Φαίδων!

ΠΑΝΤΕΣ.

Ὁ Φαίδων!

(Ἐγείρονται, πλὴν τῆς Κ^ς Χονδρικοπούλου, καὶ
σπεύδουσι πρὸς τὴν θύραν. Ὁ Κ^ς Βαλανέλης, ἐν
ᾧ τρέχει, ἀπαντᾷ πρὸ αὐτοῦ τὸν Χονδρικόπουλον,
καὶ ἀπωθεῖ αὐτὸν πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐνώπιον τῆς
Κ^ς Ῥοδινοῦ. Ἀποσυρόμενος τότε οὗτος πρὸς
τ' ἀριστερά, εὐρίσκεται πρὸ τῆς Λυδίας, ἣτις ἀπο-
φεύγει, καὶ καταλείπει αὐτὸν τεταραγμένον εἰς τὸ
μέσον τῆς σκηνῆς. Εἰσορμᾷ ὁ Φαίδων, φέρων
κομπὴν ὁδοιπορικὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ρίπτεται εἰς
τὰς ἀγκάλας τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ὁ ΦΑΙΔΩΝ. Εἶτα ὁ ΠΑΥΛΟΣ. Ἡ ΘΕΑΝΩ μένει ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

ΦΑΙΔΩΝ.

Θεῖέ μου, καλέ μου θεῖε.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Φαίδων μου, τέλος πάντων.

ΦΑΙΔΩΝ. (Θλίβων περιπαθῶς τὰς χεῖρας τῆς
Κ^ς Ῥοδινοῦ.)

Καλή μου Κ^ς Ῥοδινοῦ.

Κ^ς ΡΟΔΙΝΟΥ.

Υἱέ μου!

(Ὁ Φαίδων βλέπει τὴν Λυδίαν, μείνδσαν ὀλίγα βή-
ματα ὀπίσω, καὶ σπεύδει πρὸς αὐτὴν μετ' ἀνοικτῆς
ἀγκάλης.)

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ Λυδία!

ΛΥΔΙΑ, ὑποκλινομένη.

Κύριε Φαίδων.

ΦΑΙΔΩΝ, ψυχρῶς.

ὦ, σύγγνωτέ μοι, Κυρία· ἐλησμόνουν ὅτι
παρήλθεν ἡ ἐποχή, καθ' ἣν ἐκάλουν ὑμᾶς
μικράν μου ἀδελφήν.

ΛΥΔΙΑ.

Οὐδόλως παρήλθε. Εἶμαι πάντοτε ἡ αὐτή.
(Τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἣν λαμβάνει ὁ Φαίδων
εὐγενῶς ὑποκλινόμενος. Φαίνεται εἰς τὴν θύραν ὁ
Παῦλος, φέρων ὑψηρετικὴν στολὴν, καὶ κρατῶν
σάκκους καὶ κιβώτια.)

ΠΑΥΛΟΣ.

Αὐθέντα, οἱ σάκκοι αὐτοὶ εἶναι βαρύτεροι
καὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου. Ζητῶ ἄφεσιν.

Κ^ς ΡΟΔΙΝΟΥ.

ὦ Παῦλε, σὺ εἶσαι; Κατέστης ἀγνώριστος.

ΠΑΥΛΟΣ, ἐναβρυνόμενος.

Μάλιστα, Κυρία· γνωρίζω τὴν ἀξίαν μου.
Ὅταν ζῇ τις εἰς τὸν μεγάλον κόσμον, «Λὲ
Καμποῦρ σὲν Γερμέν», ἐξευγενίζεται.
(Θεωρεῖ φιλαρέσκως τὴν Θεανῶ, ἣτις χαριεντίζεται.)

ΦΑΙΔΩΝ.

Βλέπετε; Μετεμόρφωσα αὐτὸν εἰς ἄνθρω-
πον· ἀλλ' ἐδυσκολεύθην. Ἀπητεῖτο μετεμ-

μύχωσης. Ἡ πατρίς αὐτοῦ Βοιωτία ὀφείλει αὐτῷ ἤδη ἀνδριάντα.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ναί, ἀλλ' ἄς καταθέσω πρῶτον αὐτὰ τὰ «βαγάζ» μὴ ἐκλάβουν τὸ ἄγαλμα ὡς τοῦ Αλαντάλος.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τοῦ Ἀτλαντος, ἐννοεῖς. Καὶ μυθολογικαὶ γνώσεις! Σὺ, καλέ, ἔγεινες φωστήρ.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ἐσπουδάσαμεν τρία ἔτη εἰς τὸ «Χαΐδε-Βέργες»· ἐγὼ δηλαδὴ καὶ ὁ Αὐθέντης μου. Πρώτης τάξεως Πανεπιστήμιον.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

᾽Ω τότε σὲ συγχαίρω, σοφολογιώτατε. Πλὴν ἄφες τοὺς σάκκους σου. (Πρὸς τὴν Θεανώ.) Θεανώ, ὀδήγησον αὐτὸν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Κ^{ου} Φαίδωνος. (Τῷ Φαίδωνι.) Σοὶ ἐδώκαμεν πάλιν τὸν ἀρχαῖόν σου θάλαμον, Φαίδων.

ΦΑΙΔΩΝ.

᾽Ω εὐχαριστῶ ἐκ καρδίας! Ἐμαντεύσατε ἓνα μου πόθον.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ τῷ Φαίδωνι, δεικνύουσα τὸν Κ^{ον} Χονδρικόπουλον, ὅστις καθ' ἅπαν τοῦτο τὸ διάστημα ἔμενεν ἐν ἀδημονίᾳ ὀπισθεν τῆς τραπέζης.

Φαίδων, ὁ Κ^{ος} Χονδρικόπουλος, εἷς τῶν καλῶν ἡμῶν φίλων. (Πρὸς τὸν Κ^{ον} Χονδρικόπουλον.) Κύριε Χριστοφῇ, ὁ Κύριος Φαίδων Βαλανέλης, περὶ οὗ τοσάκις ἠκούσατε ἡμᾶς ὁμιλοῦντας.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, τεταραγμένος.

Δοῦλός σας! Δοῦλός σας! Καλῶς σᾶς ἤυραμε. Μεγάλη Ζέστη σήμερα.

(Τείνει τὴν χεῖρα τῷ Φαίδωνι ὑπὲρ τὴν τράπεζαν.)

ΦΑΙΔΩΝ, ὑποκλινόμενος.

Κύριε!

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, μένει ἐπὶ τινα καιρὸν μετὰ τεταμένης τῆς χειρός, καὶ εἶτα προσποιεῖται ὅτι συλλαμβάνει κύνωπα.

Ἐνα πλήθος κουνούπια ἔχετε σ' αὐτὸ τὸ σπήτι. (Πάντες μειδιῶσι.)

ΛΥΔΙΑ, πονηρῶς.

Ναί, προσέχετε. Ὑπάρχουσι καὶ φαρμακερά.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ. (Πρὸς τὴν Κ^{αν} Χονδρικοπούλου, δεικνύουσα τὸν Φαίδωνα, ὅστις πλησιάζει καὶ ὑποκλίνεται.)

Κυρία Χονδρικοπούλου, ὁ Κ^{ος} Φαίδων Βαλανέλης, ὅστις ἔφθασεν ἐκ Παρισίων.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἐκ Πα...πα...τησίων.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ κράζων.

Ἐκ Παρισίων!

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἐκεῖ...κεῖ πλησί...σί...ον.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Θεὲ καὶ κύριε, τί κουφάλα! (κράζων εἰς τὸ ὑτίον αὐτῆς.) Δὲν ἐννοεῖς; Ἀπὸ τὰ Παρίσια.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τά...τά βα...πτί...σια. Τί...τί....βα-πτί...σια;

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Παρίσια, Παρίσια!

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Ὅλο...λο...λο ἴσια. Ἄ...κα...κα-τά...λαβα.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Δόξα σοι ὁ Θεός.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Καὶ ἤδη, Φαίδων, ἔλθε παρ' ἐμέ, καὶ εἰπέ μοι τί εἶδες καὶ τί ἔπραξες. Οὐχὶ πάντα διὰ μιᾶς βεβαίως, ἀλλὰ τὰ γενικώτερα.

ΦΑΙΔΩΝ. (Χωρεῖ πρὸς τὸν θεῖον αὐτοῦ παρὰ τὴν θερμάστραν, καὶ τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα.)

Καλέ μου θεῖε, τί εἶδον καὶ τί ἔπραξα.

Ἔτη ἀπαιτοῦνται ὅπως διηγηθῶ λεπτομερῶς τὴν ποικίλην μου πείραν. Πανταχοῦ ὅπου ὁ πολιτισμὸς ἐξήνθησε καὶ προώδευσεν, εἰς ὅλα τὰ μεγάλα κέντρα τῆς οἰκουμένης, ἀπῆλθον καὶ παρέμεινα. Ἐκράτησα τὸν σφυγμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἠσθάνθην ῥέον εἰς τὰς φλέβας αὐτῆς τὸ κοχλάζον

αἷμα, τὸ διαρκῶς ἀλλοιούμενον καὶ φθειρόμενον. Εἶδον τὰ διάφορα τῶν ἀνθρώπων γένη, τὰ μὲν ὠχρὰ καὶ κατεσκληρότα ὑπὸ τοῦ πεπολιτισμένου βίου, ὑποδουλώσαντα τὰ στοιχεῖα, ἐξαρθέντα μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ διεισδύντα εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς φύσεως, ὅπως εὗρωσιν ἐκεῖ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀπόγνωσιν· τὰ δὲ ἄγρια ἔτι ἐντὸς τῶν παρθένων αὐτῶν δασῶν, ἀλλὰ κρατοῦντα δεσμίαν τὴν εὐτυχίαν εἰς τὴν θύραν τῆς ἀχυρίνης αὐτῶν καλύβης. Καὶ τότε ἠρώτησα ἑμαυτὸν τί ἐσκόπει ἡ εἰμαρμένη, καὶ ὅποιον ἐφαντάσθη τὸν ἄνθρωπον, ἄξιον τοῦ ὀνόματος καὶ τρισταλαίπωρον, ἢ εὐδαίμονα ἐν τῷ σκότει αὐτοῦ καὶ τῇ ἀθλιότητι. Ἄλλ' εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην οὐδεὶς ἀπήντησε, καὶ βαδίζων ἤδη εἰς τὴν πρώτην τῶν δύο ὁδῶν, αὐτὴν ἠκολούθησα. Παιδεῖαν ἐθήρευσα πανταχοῦ, παιδεῖαν, ἀνεγείρων κατὰ μικρὸν τοὺς πέπλους, δι' ὧν κρύπτονται τῆς πλάσεως τὰ μυστήρια. Ὅπου ἐνόμισα ὅτι θέτω τὴν χεῖρα ἐπὶ ἀναμφισβητήτου τινὸς γνώσεως, ἤρπασα αὐτὴν ἀπλήστως, ἀλλ' ἠσθάνθην πάσας τρεμούσας μεταξὺ τῶν δακτύλων μου, καὶ πανταχοῦ εὗρον ἀμφιβολίαν ἢ ἄγνοιαν. Ἠκολούθησα τότε τοὺς φαντασιοπλήκτους καὶ τοὺς ἐλευθερόφρονας, ἐσπούδασα τ' ἀλλοκοτώτερα φιλοσοφικὰ συστήματα, ἀλλ' ἐπείσθην ὅτι πλανῶμαι εἰς ἀδιεξόδους λαβυρίνθους, (πρὸς τὴν Λυδίαν, παίζων), μὴ συνδέσας μάλιστα σχέσεις μετὰ τινος Ἀριάδνης. Οὕτω ἀπηλπίσθην τέλος, καὶ μετὰ πέντε ἐτῶν μόχθους καὶ ἀγρυπνίας, ἰδοὺ ἐπιστρέφω, μόνον γέρας φέρων τὴν ἀπογοήτευσιν, καὶ ἀμφιβάλλων περὶ ἐκείνων, δι' ἃ προθύμως ἄλλοτε καὶ τὴν ζωὴν μου ἔδιδον. (Θεωρεῖ τὴν Λυδίαν, ἣτις καταβιβάζει τοὺς ὀφθαλμούς.)

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

ὦ, Φαίδων, τί λέγεις;

ΦΑΙΔΩΝ.

Τὴν ἀλήθειαν, καλέ μου θεῖε· ἀμφιβάλλω ἤδη περὶ πάντων. Επλάσθην ἀγαθός, καὶ

ἂφ οὗ ἐγνώρισα τὸν κόσμον, ἐπείσθην ὅτι ἡ ἀγαθότης ἀποτυγχάνει καὶ περιπαίζεται, ἐν ᾧ ἀμείβεται ἡ πονηρία. Ἦμην πλήρης χιμαιρῶν, καὶ ἠσθανόμην ἀκατασχέτως ὄγκουμένην τὴν καρδίαν μου διὰ πᾶν εὐγενές καὶ ὠραῖον, ἀλλ' ἐνόησα ὅτι πλανᾶται ἡ εὐαισθησία, καὶ τὰ πάντα εἰσὶ προσιτὰ εἰς τὴν φίλαυτον μικρόνοιαν. Γενναῖος μέχρι σπατάλης, εἶδον τὴν παντοδυναμίαν τοῦ χρυσίου, καὶ μετεβλήθην εἰς ὑλιστήν. Πλήρης ἄλλοτε ἀφοσιώσεως, εἶδον πῶς ἀμείβεται αὕτη, καὶ προσέφυγον εἰς τὸν ἐγωϊσμόν. Ναί, θεῖέ μου, ἐσπούδασα τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ κατέστην ἀγνώριστος.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Οἱ λόγοι σου, Φαίδων, μὲ λυποῦσι καιρίως. Ἐπεὶ ὁμιλοῦμεν ἐν ἐκτάσει. Διακρίνω νοσηρὰ συμπτώματα. Ἐμεινες πολὺν καιρὸν μακρὰν ἡμῶν, ἄνευ φίλων, ἄνευ ἀγάπης. Ἄλλ' ἤδη εὐχερὴς ἡ ἴασις.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα, μάλιστα· ὕστερα τὰ λέτε. Ἀφῆστέ τα τώρα. Ἐγὼ κοντεύω νὰ κλάψω· μοῦ ἤλθε πονοκέφαλος. (Ἰδία τῇ Κεῖ Ῥοδινοῦ.) Κυρὰ Ῥοδίναινα, ὁ εὐμορφονεῖός σου μοῦ φαίνεται ὀλίγο σὰν βίδα. Τί τσαμπουνίσματα εἶνε αὐτά;

ΦΑΙΔΩΝ.

Εἶχον φίλους, θεῖέ μου, καὶ συνέδεσα σχέσεις ποικίλας, ἀλλ' ἠῤῥησαν αὐταὶ τὴν πικρίαν τῆς καρδίας μου. Ἐν μόνον διέσωσα ἐκ τοῦ ναυαγίου, τὴν ἀγάπην ὑμῶν πάντων. Ἡ εἰς αὐτὴν πίστις μου ἦν ἀκράδαντος. Πρὸς ὑμᾶς ἐπέστρεφον ὡς πρὸς τὸν λιμένα. (Θεωρεῖ τὴν Λυδίαν, ἣτις ἐρυθριᾷ.)

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Καὶ εἶχες δίκαιον· παρ' ἡμῖν σὲ ἀναμένει ἡ γαλήνη τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας. Αἱ ἐλαφραὶ τοῦ κόσμου σχέσεις οὐδὲν σημαίνουν. Ἄν δὲ προσθέσης εἰς ταύτας καὶ ἄλλο τι φίλτρον, ὅπερ ἐγὼ γνωρίζω...

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἄλλο, θεϊέ μου; Τί ἐννοεῖτε;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Βλέπεις, Φαίδων, ὅτι ἐγήρασα. Εἰς τὴν αἰκίαν ταύτην αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην τῶν μικρῶν τινων ξανθῶν ὄντων, παιζόντων ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, καὶ φαιδρυνόντων τὴν ὑπαρξίν μου...

ΦΑΙΔΩΝ.

Γάμον, θεϊέ μου; Γάμον ἐγώ; Μοὶ ζητεῖτε πολὺ. (Θεωρῶν ἀσκαρδαμυκτὴ τὴν Λυδίαν.) Ὑπῆρχεν ἐποχή, καθ' ἣν ἐπέρων διὰ τῶν ὀνείρων μου μειδιῶσαι μορφαὶ γυναικῶν — ἦσαν ξανθαὶ πάντοτε, καὶ εἶχον ὀφθαλμοὺς γλυκεῖς ὡς τῶν ἀγγέλων. — Μεθ' ἐνὸς τῶν ἀγγέλων ἐκείνων διέπλαττον μικρὸν παράδεισον, εἰς ὃν καλῶν καὶ ὑμᾶς, ἀγαπητέ μου θεϊε, ἐλησμόνουν τοῦ λοιποῦ κόσμου τὴν ὑπαρξίν. Ἄλλ' ἡ ἐποχή ἐκείνη παρήλθε. Ἦδη ἐγενόμην ὑλιστής, καὶ ἂν νυμφευθῶ, ζητῶ γυναῖκα ἐκ χρυσοῦ ἀφθίτου, ἔχουσάν σαπφείρους ἀντὶ ὀμμάτων, καὶ μαργαρίτας ἀντὶ ὀδόντων.

ΛΥΔΙΑ, μετὰ πικρίας.

Κρίμα ὅτι κατεστράφη ἡ χρυσελεφάντινος Ἀθηνᾶ.

ΦΑΙΔΩΝ ἐπίσης.

Μικρὰ ἡ ἀπώλεια, ἀφ' οὗ ἐκληρονόμησαν αἱ ζωσάαι τὴν ψυχρότητα τοῦ μαρμάρου.

(Ἡ Λυδία δάκνει τὰ χεῖλη καὶ σιγᾷ.)

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Φαίδων, Φαίδων! Καὶ σύ; Μ' ἐγκατελείπατε πάντες; Πάντες συνωμοτεῖτε ἐναντίον μου;

ΦΑΙΔΩΝ.

Πάντες;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πρὸ μικροῦ ἀκόμη ἡ Λυδία τ' αὐτὰ περίπου μοὶ ἔλεγε.

ΦΑΙΔΩΝ, τεταραγμένος.

ὦ, χαίρω πολὺ ὅτι αἱ ιδέαι μου συμφωνοῦσι μετὰ τῶν ιδεῶν τῆς Κ^α Λυδίας.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγὼ δὲν νοιώθω γιὰ τί εὐρίσκετε τὸν κόσμον τόσον κακόν. Ὅ,τι θέλει κανεὶς ἐδῶ τὸ ἔχει. Ἐγὼ ἀγαπῶ πολὺ τὸ χοιρομέρι καὶ τὴ χαβιαροσαλάτα. Ἑπτὰ δραχμαῖς δίνω τὴν ὀκτῶ, καὶ τρώγω ὅσο χοιρομέρι θέλω, καὶ χαβιαροσαλάτα μὲ κάνει ἡ μαγειρίσσή μου περίφημη. Τὴν Κυριακὴ μ' ἀρέσει νὰ φορῶ τὰ καλάμου ροῦχα, καὶ νὰ πηγαίνω στὴν μουσική. Δίνω δέκα δραχμίτσαϊς, πέρνω μίαν ἄμαξαν, ξαπλόνομαι φαρδὺς πλατὺς, καὶ πηγαίνω. Τί ἄλλο θέλετε; Ἐμένα ὁ κόσμος μὲ φαίνεται περίφημος.

ΛΥΔΙΑ.

Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ὀρέξεων ἐκάστου.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ὦ βέβαια! Σὺ δὲν τὸ ἀγαπᾷς τὸ χοιρομέρι;

ΛΥΔΙΑ.

Τὸ ἀποστρέφομαι.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὅχου το καὶ ὄχου το. Νὰ εἶχες καμμίαν φέτα. (Τῷ Φαίδωνι.) Καὶ τοῦ λόγου σου;

ΦΑΙΔΩΝ.

Σπανίως ἐσκέφθην περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος. (Ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἑδρας τῆς Λυδίας, ἰδίᾳ πρὸς αὐτήν.) Τί ἐστὶν ὁ Κύριος οὗτος;

ΛΥΔΙΑ ὁμοίως.

Εἰς Κύριος, ὅστις ἔχει τετρακοσίας χιλιάδας δραχμῶν, καὶ ὃν ἡ Μαμὰ μοὶ ἐτοιμάζει σύζυγον.

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ Θεέ μου! Καὶ ὑμεῖς τί λέγετε;

ΛΥΔΙΑ.

Ἐγώ; Τίποτε.

ΦΑΙΔΩΝ ψυχρῶς.

Θαυμάζω τὴν περίσκεψιν ταύτην. (ἀποσύρεται.)

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

(Ἐγείρεται καὶ φορεῖ τὸν πῖλον αὐτοῦ.)

Ἐν τούτοις, ἐμένα μὲ συγχωρεῖτε. (Πρὸς τὴν Κ^α Χονδρικοπούλου.) Ἔλα, Μαμμίτσα. Ὅταν δὲν ἦμαι παρών, οἱ κτίσται τὰ πέντε μοῦ τὰ κάνουν δέκα, καὶ χάφτουν μύγαις. Πρέπει τὰ ἦνε τις ἀδιάκοπα στὸ κεφάλι τους. Μόλις εὐρίσκω μίαν στιγμὴν γιὰ νὰ σᾶς εἰπῶ καλὴ μέρα.

Κ^α ῬΟΔΙΝΟΥ.

Τῷ ὄντι μόλις φαίνεσθε. Μὴ τόσο σπά- νιος.

ΦΑΙΔΩΝ πρὸς τὸν Χονδρικόπουλον.

Οἰκοδομεῖτε;

ΛΥΔΙΑ, παίζουσα.

Πῶς, ἀγνοεῖτε; Βεβαίως ὁ Κύριος οἰκο- δομεῖ. Ὀλόκληρος ἡ οἰκουμένη ἐνδιαφέρεται εἰς τὸ κτίριον.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐὰν εἴξευρες...

ΛΥΔΙΑ.

Γνωρίζω, γνωρίζω. Χιλιάκις μοὶ διηγήθητε.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἡ πέτρα ἀκρίβαινε.

ΛΥΔΙΑ.

Μή, πρὸς Θεοῦ. Σήμερον οὐδόλως ἔχω οἰκοδομικὰς διαθέσεις.

ΘΕΑΝΩ εἰς τὴν θύραν.

Κύριε Βαλανέλη, ζητεῖσθε κάτω.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἐγὼ; Ἀμέσως. Φαίδων μου, καταβαίνω μίαν στιγμὴν, ἀλλ' ἐπιστρέφω εὐθύς.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἀναμένω ἐνταῦθα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

(Πρὸς τὸν Χονδρικόπουλον παρὰ τὴν θύραν.)

Ὅρισατε.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄφησε τὰ νάζια, σὲ παρακαλῶ. Ἐγὼ ἀπὸ τέτοια δὲν νοιώθω; Τράβα ἐμπρός.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Εἶμαι εἰς τὸν οἶκόν μου.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Κοροφέξαλα. Ἄς ἦνε ποιά, πᾶμε. Ἐχετε γειά. Ἔλα, Μαμμίτσα.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Πα... πᾶμε. Λυ... λυδία, κο... κόρη μου, βο... βοή... θησε.

(Ἡ Λυδία ὑποστηρίζει αὐτὴν μέχρι τῆς θύρας. Ἀκο- λουθοῦσιν ὁ Κ^{ος} Βαλανέλης καὶ ὁ Χονδρικόπουλος, ὅστις, ἐξερχόμενος, προσκρούει εἰς τὸ κατώφλιον.)

Κ^α ῬΟΔΙΝΟΥ.

Ὑπάγω ἐπίσης. Ἐχω τινὰς ὑπηρεσίας.
(Ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΦΑΙΔΩΝ καὶ ΛΥΔΙΑ.

ΦΑΙΔΩΝ, μετὰ βραχείαν σιγὴν.

Οὐδόλως ἐρωτῶ, Κ^α Λυδία, ἐὰν ὑπῆρξατε εὐτυχὴς κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἀπουσίας μου· εὐγλώττως ὁμιλοῦσιν αἱ ῥόδιναι ἡμῶν πα- ρεαί. Ἀφείς κορασίδα, μόλις διαθάλλουσιν, εὐρίσκω νεάνιδα ἐντελὴ κατὰ πάντα.

ΛΥΔΙΑ.

Ἡ ὑπαρξίς μου, καίτοι λίαν μονότονος, ὑπῆρξε πράγματι εὐάρεστος κατὰ τὸ διά- στημα τοῦτο. Αἱ ὠραῖαι ἐπιστολαί, ἃς ἐγράφετε ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ κόσμου, ἦσαν ἴσως ἡ μόνη μου διασκέδασις.

ἀλλ' ὑμεῖς, Κῆ Φαίδων; Οἱ λόγοι ὑμῶν πρὸ
ἐκροῦ ἦσαν πλήρεις πικρίας καὶ μ' ἐλύπησαν.

ΦΑΙΔΩΝ, μετ' ἄλλους.

Ἐλύπησαν; Καὶ τί σημαίνουν οἱ λόγοι
τοῦ πρώτου τυχόντος; Ἀγνοῶ διὰ τί ὠμίλησα.

ΛΥΔΙΑ.

Τοῦ τυχόντος; Βλέπω ὅτι ἀρέσκεσθε πειρά-
ζοντές με. Καλῶς γνωρίζετε ὅτι οὐδόλως
εἴσθε τυχὼν δι' ἐμέ. Ἡ μὴ λησμονήτε ὑπὸ
πόσων πραγμάτων συνδεόμεθα.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἀπ' ἐναντίας, ἐδιδάχθην ἤδη ὅτι οὐδεὶς
ὑφίσταται πλέον τῶν ἀρχαίων ἡμῶν δεσμῶν.

ΛΥΔΙΑ.

Βλέπω ὅτι ἐξήγησίς τις κατέστη ἀπαραί-
τητος, καὶ θέλω αὐτὴν εἰλικρινῇ καὶ πλήρη.
Ἐνθυμεῖσθε, πιστεύω, ὅτι ἀνετράφημεν ὁμοῦ,
καὶ ὅτι πρὸ πέντε ἀκόμη ἐτῶν μ' ἐκαλεῖτε
ἀδελφήν. Ἡ ἀδελφικὴ ἐκείνη ἀγάπη περὶ
τὰ τέλη μετεβλήθη.

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ Λυδία!

ΛΥΔΙΑ.

Ἀφετέ με. Οὐδέποτε ὑπῆρξα ψευδαι-
δήμων. Ἡμεθα παῖδιά τότε, καὶ ἡγνοοῦμεν
τί ἐπράττομεν. Ναί, εἶχετε δίκαιον λέγοντες,
ὅτι ἡ ἐποχὴ ἐκείνη παρήλθε· ἀλλὰ τὸ δι'
ὑμᾶς φίλτρον μου διετηρήθη ἀκμαῖον, καίτοι
ἀλλάξαν ὄνομα.

ΦΑΙΔΩΝ.

Εὐχαριστῶ, Λυδία. Ἔσομαι ὡς ὑμεῖς
εἰλικρινής. Τί συμβαίνει ἐν τῇ καρδίᾳ μου
ἀγνοῶ. Εἰς τοιοῦτον μετεβλήθη κυκεῶνα,
ὥστε οὐδέποτε πλέον ρίπτω τὰ βλέμματα
εἰς τὸ ἐν αὐτῇ ἄδυτον σκότος· συμφωνῶ
ὅμως ὅτι μόνη ἀπέμεινεν ἡμῖν δυνατὴ ἡ
ἀδελφικὴ ἀγάπη, καὶ μεγάλως εὐγνωμονῶ
ὅτι διετηρήσατε ὀλίγην τοιαύτην δι' ἐμέ.

ΛΥΔΙΑ.

Ἴδου λοιπὸν ὅτι συνεννοήθημεν. Καὶ ἤδη,
ἀδελφικῶς δικαίωματι, ἐπιβάλλω ἀμέσως τὴν
θέλησίν μου. Ἀπαιτῶ τὴν κατάργησιν τοῦ
πληθυντικοῦ. Ὑποσχέθητε.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὑπόσχομαι ὅτι ἐπιθυμεῖτε.

ΛΥΔΙΑ.

Ἔ!

ΦΑΙΔΩΝ.

Σοὶ ὑπόσχομαι, Λυδία, καὶ σ' εὐχαριστῶ.
Οἱ πληθυντικοὶ μοὶ ἐπλήγουν τὰ χεῖλη.

ΛΥΔΙΑ.

Καλῶς ἐμάντευσα. Καὶ ἤδη, Φαίδων,
ἄλλην μίαν χάριν. Ἀποσκοράκισον τὴν
κατήφειαν ταύτην· ἔσο φαιδρὸς καὶ ζωηρὸς
ὡς ἄλλοτε.

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ τοῦτο κάπως δυσκολώτερον.

ΛΥΔΙΑ.

Πῶς, μοὶ ἀρνεῖσαι;

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἐν ᾧ σὺ ἔμενες εἰς τὸν λιμένα, Λυδία,
ἐπλεον ἐγὼ εἰς τὸ βαθὺ πέλαγος, μὲ παρέ-
δερὸν αἱ θύελλαι τῆς ζωῆς, καὶ μ' ἐκύκλουν
ναυάγια. Πολλὰ τῶν ρυτίδων, ἃς βλέπεις
ἐπὶ τοῦ μετώπου μου, ἔχουσιν αἰτίας τοι-
αύτας, ὥστε εἰσὶν ἀνεξίτηλοι, ἀλλ' ἴσως
αἱ ἀκτῖνες τῶν βλεμμάτων σου διαφωτί-
σωσιν ἐτέρας τινάς.

ΛΥΔΙΑ.

Αἱ ἀκτῖνες τῶν βλεμμάτων μου οὐδὲν
φωτίζουνσι, Κύριε. Εἰς ποῖον ἀδελφικὸν
λεξικὸν εὖρες τοιαύτας φράσεις;

ΦΑΙΔΩΝ.

Συγγνώμην, ἀλλ' ἤδη συγχωρήσατε . . .

ΛΥΔΙΑ.

Πῶς;

ΦΑΙΔΩΝ.

Συγχώρησον καὶ εἰς ἐμὲ μίαν ἐρώτησιν.
Συγκατένευσας ἀληθῶς εἰς τὸν γάμον σου
μετὰ τοῦ . . . Κυρίου ἐκείνου;

ΛΥΔΙΑ.

Οὐδὲν ἀπεφάσισα, ἀλλὰ θεωρῶ τὸ κακὸν
καθ' ἑαυτὸ ἀναπόφευκτον . . .

ΦΑΙΔΩΝ.

Οὐδέποτε, Λυδία, οὐδέποτε! Ἐπὶ πέντε
λεπτὰ εἶδον τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ἀλλ'

ἤρκεσαν πληρέστατα ὅπως φρίττω εἰς μόνην τὴν ἰδέαν. Σὺ μετ' ἐκείνου; Σὺ ἢ ἄβρά, ἢ εὐφυής, ἢ εὐαίσθητος νέα κόρη μετ' ὄντος χυδαίου . . . .

ΛΥΔΙΑ.

Παρακαλῶ, παρακαλῶ· μὴ λησμονῶμεν τὰς συμφωνίας. Ἄλλως τε πρὸ μικροῦ ἀκόμη ὠμίλεις περὶ νύμφης χρυσῆς. Ὁ Κ^{ος} Χονδρικόπουλος ἔχει τετρακοσίας χιλιάδας δραχμῶν, ὡς λέγει εἰκοσάκις τῆς ἡμέρας, καὶ οἰκοδομεῖ ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας. Τί ἄλλο ἐπιθυμεῖς;

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ μή, μή! Οἱ θεῖοι νόμοι ἀπαγορεύουσι τοιαύτην ἱεροσυλίαν.

ΛΥΔΙΑ.

Καὶ ὅμως πρὸ ὀλίγου τί ἔλεγες; Συμφωνῶ μετὰ σοῦ, καὶ . . . .

ΦΑΙΔΩΝ.

Οὐχί, οὐχί! παρελάλουν. Αἰσθάνομαι ὅτι εἶχον ἄδικον. Κόσμος νέων ἰδεῶν ἀναθρῶ-

σκει ἐκ τῆς καρδίας μου εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἔχω ἀνάγκην καθαροῦ ἀέρος· ὑπάγω εἰς τὸν κήπον.

ΛΥΔΙΑ.

Πλήν, Φαίδων.

ΦΑΙΔΩΝ, λαμβάνων τὰς δύο αὐτῆς χεῖρας.

Λυδία, φιλτάτη κόρη, δός μοι μίαν ὑπόσχεσιν. Ἀνάμεινον μέχρις οὗ σκεφθῶ περὶ πάντων τούτων· μὴ ἀποφασίσῃς τι πρὶν καὶ αὖθις ὁμιλήσωμεν.

ΛΥΔΙΑ.

ὦ τοῦτο εὐκολώτατον· οὐδόλως βιάζομαι.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὑγίαινε. Ἀργότερον ἐπιστρέφω.

ΛΥΔΙΑ.

Μετ' ὀλίγον;

ΦΑΙΔΩΝ.

Μετ' ὀλίγον, ἔστω. Μεθ' ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον. (Ἐέρχεται βιαίως. Ἡ Λυδία κάθηται σκεπτική ἐφ' ἑδρας. Εἰσέρχεται ἡ Θεανώ.)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΛΥΔΙΑ καὶ ΘΕΑΝΩ.

ΘΕΑΝΩ. (Θεωρεῖ αὐτὴν σιγῶσα. Μετὰ μικρόν.)

Τί ἔχετε, Κυρία; Φαίνεσθε σκεπτική.

ΛΥΔΙΑ, ἀνακύπτουσα.

Ἐγώ; Διόλου. Ἀπατᾶσαι.

ΘΕΑΝΩ.

Ποῖος ἐξῆλθε πρὸ ὀλίγου;

ΛΥΔΙΑ.

Πρὸ ὀλίγου; Καὶ τί με τοῦτο; Ὁ Κ^{ος} Φαίδων.

ΘΕΑΝΩ.

Τί εὐμορφος νέος! Ποτὲ δὲν εἶδα ὠραιότερον καὶ κομψότερον.

ΛΥΔΙΑ.

Εὐρίσκεις;

ΘΕΑΝΩ.

Ναί, καὶ τί πνεῦμα ἔχει! Καὶ τί καλὸς εἶνε; Μ' ἔδωκε τὸ χέρι, καὶ με εἶπεν ὅτι μ' ἐνθυμείτο συχνὰ ἐκεῖ ὅπου ἦτο. Φαντασθῆτε.

ΛΥΔΙΑ.

Ἐ! Καὶ τί τὸ παράδοξον; Ἦσο μεθ' ἡμῶν πρὶν ἀναχωρήσῃ.

ΘΕΑΝΩ.

Ἰσα, ἴσα! Ὅταν ἐγὼ τὸν ηὐχαρίστησα, «Ἐνθυμοῦμαι πᾶν ὅ,τι συνδέεται μετὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης» μοι εἶπε. (Ἡ Λυδία σιγᾷ. Μετὰ μικρόν.) Ἦλθε σήμερον ὁ Κ^{ος} Χονδρικόπουλος;

ΛΥΔΙΑ.

Ναί.

ΘΕΑΝΩ.

Ω τώρα μὲ εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ τὸν ἴω ἐμπρὸς μου. Πλησίον τοῦ Κ^ο Φαίδωνος ἀποιάζει γελοιογραφίαν.

ΛΥΔΙΑ.

Θεανώ, σοὶ ἀπηγόρευσα τὰς τοιαύτας ὁμιλίας. Τὸν Κ^ο Χονδρικόπουλον δεχόμεθα ὡς φίλον, καὶ ὀφείλομεν αὐτῷ πᾶσαν ἀβροφροσύνην.

ΘΕΑΝΩ.

Συγχωρήσατε, Κυρία, ἀλλ' ὅσον δι' ἐμέ, παραιτοῦμαι. Ὅταν ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχει ἀπαιτήσεις, ἐν ᾧ ὁ Κ^ο Φαίδων . . .

ΛΥΔΙΑ.

Σίγα! Φλυαρεῖς. Ἄφες με.

ΘΕΑΝΩ.

Πλὴν, Κυρία . . .

ΛΥΔΙΑ.

Ὑπαγε, σοὶ λέγω. (Ἡ Θεανὼ ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΛΥΔΙΑ, μόνη.

Ἄγνοῶ τί ἔχω. Ἡ καρδία μου πάλλει σφοδρῶς. Αἰσθάνομαι παράδοξον ταραχήν. Μὲ καταπλημμυρεῖ βαθμηδὸν ἀνεκλάλητος εὐφροσύνη, καὶ ὅμως ἀναβλύζουσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου δάκρυα. Τὴν ψυχὴν μου πληροῦσιν ἀναθυμιάσεις παρελθουσῶν ἐποχῶν. Ἡ πτωχή μου νεότης, ἡ πρὸ τοσούτου θανούσα, μοὶ φαίνεται ὡς ἀνισταμένη

τοῦ τάφου, καὶ στεφομένη δι' ἑαρινῶν ἀνθέων. Τί μοὶ συμβαίνει; Θεέ μου, θεέ μου. Ἔρχεται τις. Ἄς καταβῶ ὀλίγον εἰς τὸν κήπον. Ἴσως ὁ καθαρὸς ἀήρ μὲ ὠφελήσῃ. Πλὴν ἂν συναντήσω τὸν Φαίδωνα; Καὶ τί βλάπτει; Ἐμπρὸς (Ἐν ᾧ ἐξέρχεται διὰ τῆς μεσαίας θύρας, εἰσέρχονται δεξιόθεν ἡ Θεανὼ καὶ ὁ Παῦλος).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΘΕΑΝΩ καὶ ΠΑΥΛΟΣ.

ΠΑΥΛΟΣ, ἄδων.

Τὰ μαῦρά σου τὰ μάτια,
Θεανώ,
Μ' ἐκάμανε κομμάτια
καὶ πονῶ.

ΘΕΑΝΩ.

Μάλιστα, μάλιστα! Ποιὸς τὰ πιστεύει αὐτά; Ἐμεῖς τώρα ἐζήσαμεν εἰς τὴν Εὐρώπην, εἶδαμεν τὸν μεγάλον κόσμον, καὶ ποιὸς μᾶς πιάνει; Κορδονόμεθα, κάμνομεν τὸν ἀκατάδεκτον.

ΠΑΥΛΟΣ, ἐναβρυνόμενος.

Τί τὰ θέλεις, «μὰ Κοκότ;» Ὅταν τις συνηθίσῃ εἰς τὸ Παρίσι, «Γὰρ δοῦ Νόρ,» «Σαμπσελιζέ,» ὅλα πλέον τὰ εὕρισκει πρόστυχα.

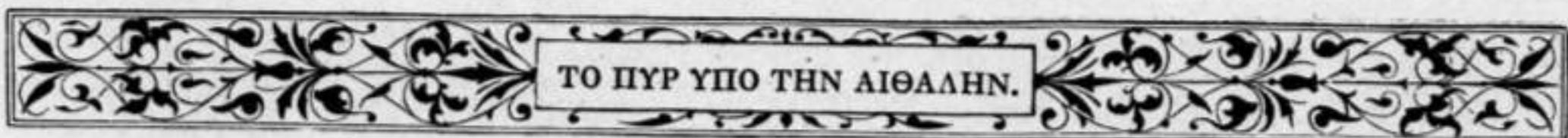
ΘΕΑΝΩ.

Βέβαια, βέβαια! Ἐκεῖ ἡ εὐμορφαις τρέχουν τοὺς δρόμους. Αἱ κατακτήσεις πέφτουν χαλάζι.

ΠΑΥΛΟΣ.

Κατακτήσεις, «πῶβρ ἀμί;» Τίς συλλογίζεται τώρα κατακτήσεις; Αὐτὰ εἶνε τοῦ περ-
Αἰνῶν

σμένου καιρού. «Τέμπη πατάτες.» Τώρα «ὦ τσίπουρα ὦ μοῦρα,» ὡς ἔλεγεν ὁ Χωρά-
τευες, μέγας Λατῖνος ποιητής. Τώρα τρέ-
χετε ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸ «μπουά» «Κοσχέ,
λὲ τουρτουλάκ,» ἐφιπποὶ ἢ πεζοί, ὅπως θέ-
λετε, «λὰ καβαλερὴ ἔλ' ἰνφαντερή·» τὸ βράδυ
πηγαίνετε καὶ σουπάρετε εἰς τὸ «μαζόνει
δ' ὄρ,» καὶ ὕστερα, ἂν σᾶς ἔλθῃ ὄρεξις διὰ
γλυκύσματα, ἂν αἱ σειρήνες γύρω σας ἀξί-
ζουν τὸν κόπον, χαμογελάτε προκλητικῶς
(μιμεῖται τὰς διαφόρους κινήσεις), λιγύζετε τὴν
μέση σας, ἀρπάζετε μερικάς, καὶ . . .

ΘΕΑΝΩ.

Καί . . . ὡραιότατα. Σᾶς συγχαίρω. Ὅσον
δὰ διὰ τοὺς ἑλληνικοὺς μας χαρακτήρας, καὶ
τὸ κομψὸν ἀνάστημα, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι
εἶχαν ἐκεῖ μεγάλην πέρασιν.

ΠΑΥΛΟΣ.

Πέρασιν, λέει; Ἡμεθα τὸ «σχίκ τοῦ σχίκ,»
ἐννοεῖς τί θὰ εἰπῇ τὸ «σχίκ τοῦ σχίκ;» Ὅπου
ἐφαινόμεθα, ἐκάμναμεν «σὰν σασιόν.» Ὅταν
διαβαίναμεν εἰς τὰ «βάλε βάρτα», ὅλος ὁ
κόσμος μᾶς ἐκύτταζε. «Νά, ἔλεγαν, ὁ εὐμορ-
φος Ἕλλην,» Ἐγὼ δηλαδὴ καὶ ὁ Αὐθέντης
μου. Ὅταν ὠμιλούσαμεν, ὅλοι ἔχασκαν.
«Καλὲ σπυρί,» τί πνεῦμα, ἔλεγεν ἡ μία πρὸς
τὴν ἄλλην. Ἐγὼ δηλαδὴ καὶ ὁ Αὐθέντης
μου. Ὅταν ἐχορεύαμεν, τότε πλέον ἐδαι-
μονίζοντο. «Βουαγιου, βουαγιου, κύτταξε,
κύτταξε, ἐφώναζαν ὅλοι,» Πολισινέλ, «Πάλι
σὰν Ἕλλην» Ἐγὼ δηλαδὴ καὶ ὁ Αὐθέντης
μου.

ΘΕΑΝΩ.

ὦ χαίρομαι! Καὶ εἰς τὸ μέσον τῶν θριάμ-
βων σας, ἐμᾶς βέβαια οὔτε μᾶς ἐνθυμεῖσθε.

ΠΑΥΛΟΣ.

Καὶ πῶς θέλεις κοτοπούλα μου; Μία
μουντζουρίτσα εἰς τὸ ἄκρον τῆς Εὐρώπης.
Μία μύγα ἂν καθήσῃ στὸν χάρτην, σᾶς
ἐκρυψε. «Σὲ πιτουαγιάβλ.»

ΘΕΑΝΩ.

Καὶ ὅμως σὲ βεβαιῶ ὅτι ἐπαρνούσαμεν
ὡραιότατα ἐδῶ εἰς τὴν μουντζουρίτσα, ἐν

ὧ σεῖς μᾶς ἐλησμονεῖτε. (Φιλαρέσκως). Ἐνθυ-
μεῖσαι πῶς ἐζήλευες τὸν ἔμπορον ἐκείνον
ἀντικρὺ; Δὲν εἰξεύρεις τί ὡραῖος νέος ἔγινε.

ΠΑΥΛΟΣ.

Τὸν ἔμπορον; «Οὖν φακίν.»

ΘΕΑΝΩ.

Οὔτε φακὴ οὔτε ρεβίθια. Εἶνε νοστιμώ-
τατος καὶ μ' ἀρέσει πολὺ.

ΠΑΥΛΟΣ, γελῶν βεβιασμένως.

Χα! χα! χα!

ΘΕΑΝΩ.

Ὅταν ἔλειπες ἤρχετο κάθε βράδυ, καὶ μ'
ἐκράτει συντροφιά.

ΠΑΥΛΟΣ.

Συντροφιά; Τί λές, Θεανώ, τί λές;

ΘΕΑΝΩ.

Μάλιστα· καὶ τὴν Κυριακὴν ἐπηγαίναμεν
εἰς τὸν περίπατον.

ΠΑΥΛΟΣ.

Περίπατον; Μὲ γελᾷς;

ΘΕΑΝΩ.

Καθόλου. Διατὶ νὰ σὲ τὸ κρύψω; Εἵμεθα
παλαιοὶ γνώριμοι. Ὁ νέος ἐκείνος μὲ κάμνει
τὸν ἔρωτα.

ΠΑΥΛΟΣ.

Τὸν ἔρωτα; Θεανούλα μου!

ΘΕΑΝΩ.

Ναί, καὶ νομίζω ὅτι θὰ τὸν πάρω.

ΠΑΥΛΟΣ.

Θὰ τὸν πάρῃς; Θεανίτσα μου. Ἐγὼ σ'
ἀγαπῶ. «Ζὲ τ' αἶμ.» «Ζὲ τ' ἰνοδόρ.»

ΘΕΑΝΩ.

Ἄ μπά. Δὲν πιστεύω τίποτε.

ΠΑΥΛΟΣ.

Θεανάκι μου, σὲ ὀρκίζομαι. «Μὰ ψαρὸλ
δ' οὖν ἔρ.»

ΘΕΑΝΩ.

Δὲν πιστεύω! Δὲν πιστεύω!

ΠΑΥΛΟΣ.

Θεανουλάκι μου, νὰ σὲ χαρῶ. Ὃν δὲν
πάρης, τρελλαίνομαι. «Ζὲ μὲ βροῦλ τὸ
περβέλ.»

ΘΕΑΝΩ.

Ὅχι! ὄχι! Ποτέ.

ΠΑΥΛΟΣ.

Θεανώ, διὰ τελευταίαν φοράν.

ΘΕΑΝΩ.

Ὅχι!

ΠΑΥΛΟΣ, κράζων ὡς ἐπὶ πλειστηριασμοῦ.

À la una.

ΘΕΑΝΩ.

Ποτέ, σὲ εἶπα.

ΠΑΥΛΟΣ.

À la due.

ΘΕΑΝΩ.

Μὴ κουράζης τὴν ἀγγελικὴν σου φωνήν.

ΠΑΥΛΟΣ.

Πρόσεχε καλὰ· ὅταν εἶπω à la très ἐτελεί-
ωσε. À la ...

ΘΕΑΝΩ.

Τοῦ κάκου.

ΠΑΥΛΟΣ.

À la ... ἀκούεις; À la ... ἔχει κάνεις;
À la ...

ΘΕΑΝΩ.

Τίποτε! τίποτε!

ΠΑΥΛΟΣ.

Τρέ.

ΘΕΑΝΩ.

Μὲ εἶνε ἀδιάφορον.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ὅτσι; Πολὺ καλὰ. Τότε ἐπιστρέφω εἰς
τὸ Παρίσι, «καπιτὰλ δέλα Φράντσ.» Ἐκεῖ
μὲ γνωρίζουν. «Ἀδιου τιγρὲς τοῦ μαγκάλ»,
«ὦ λαβουάρ.»

ΘΕΑΝΩ.

Ἐλα δὰ καὶ σύ, τὸ παράκαμες.

ΠΑΥΛΟΣ.

Α τίποτε! Φεύγω! Ὅφυγα! «ὦ λαβουάρ.»

ΘΕΑΝΩ.

Μὴν εἶσαι ὑπερβολικός!

ΠΑΥΛΟΣ.

Καθόλου. Πάρε τὸν ἔμπορον. «Σὲτ γκα-
νάσχ.» Ἐγὼ τρέχω εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐκεῖ
μ' ἐκτιμοῦν.

ΘΕΑΝΩ.

Παῦλέ μου.

ΠΑΥΛΟΣ.

Τίποτε.

ΘΕΑΝΩ.

Παυλάκι μου.

ΠΑΥΛΟΣ.

Τίποτε.

ΘΕΑΝΩ.

Παυλούλη μου. (Θωπεύουσα αὐτὸν εἰς τὴν
παρειάν).

ΠΑΥΛΟΣ.

Τί ἀγαπάτε;

ΘΕΑΝΩ.

Ἐχωράτευσα.

ΠΑΥΛΟΣ.

ὍΑ μπά.

ΘΕΑΝΩ.

Σὲ ὀρκίζομαι.

ΠΑΥΛΟΣ.

Δὲν πιστεύω.

ΘΕΑΝΩ.

Νὰ μὴ χαρῶ τὸ φῶς μου.

ΠΑΥΛΟΣ.

Εἶσαι βεβαία;

ΘΕΑΝΩ.

Βεβαιοτάτη.

ΠΑΥΛΟΣ.

Δὲν ἀγαπᾷς τὸν ἔμπορον;

ΘΕΑΝΩ.

Τὸν ἀποστρέφομαι.

ΠΑΥΛΟΣ.
Δέν ἔρχεται κάθε βράδυ;
ΘΕΑΝΩ.
Οὐδὲ μίαν φοράν ἐπάτησε.
ΠΑΥΛΟΣ.
Δέν πηγαίνετε εἰς τὸν περίπατον;
ΘΕΑΝΩ.
Ἄνόητε, τὸ ἐπίστευσες;
ΠΑΥΛΟΣ.
Ἄλλὰ τότε ποῖον ἀγαπᾷς;
ΘΕΑΝΩ.
Ποῖον; Δέν τὸ μαντεύεις;

ΠΑΥΛΟΣ, προσποιούμενος ἄγνοιαν.
Ἐγώ; Ὅχι, καθόλου, «πᾶ ντὶ τοῦ.»
ΘΕΑΝΩ.
Καθόλου;
ΠΑΥΛΟΣ.
Καθολώτατα! Κουκουῦτσι!
ΘΕΑΝΩ.
Ἐ τότε λοιπὸν σκέψου νὰ τὸ εὔρης.
(Δραπετεύει).
ΠΑΥΛΟΣ.
Θεανῶ! Θεανῶ! (Ἀκολουθεῖ αὐτὴν μέχρι τῆς
θύρας, ἣν κλείει αὐτὴ βιαίως).

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΠΑΥΛΟΣ, μόνος.

Ω «λὰ σότ!» Εἶναι κάπα τῆς ὄπερας
αὐτὴ ἡ μικροῦλα. Ναί, ναί· Ζὲ λ' αἶμ,» ζὲ
λ' ἰνοδόρ.» Πῶς ἐνοστήμησε ἀφ' οὗ ἔφυγα.
Πρέπει νὰ τὴν πάρω. Ἐβαρύνθη τὰ σύρτα
φέρτα. «Ζὲ σουῖ βλαζέ.» Πρέπει ν' ἀπο-
κατασταθῶ. Θὰ τὸ σκεφθῶ καλλίτερα. (Ἄδει).

Τὰ πλουμιστά σου φρύδια,
Θεανῶ,
μ' ἐσφίξανε σὰ φίδια
καὶ θρηνῶ!
(Καταπετάννυται ἡ αὐλαία.)

Ο ΦΑΙΔΩΝ ΚΑΙ Η ΛΥΔΙΑ ΕΝ ΤΩ ΚΗΠΩ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ο ΚΗΠΟΣ. Κάθισμα ὑπὸ δένδρον· ἐπ' αὐτοῦ ὁ ΦΑΙΔΩΝ.

Οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία. Ἀγαπῶ, ἀγαπῶ ἀκόμη. Ἡ ἡδεΐα αὕτη ταραχή, ἡ αἰφνιδία μέθη, ἣτις με κατέλαβεν, οὐδὲν ἐστὶν ἢ ἔρως, ἔρως ἀκάθεκτος. Ἐνόμιζον ἀτήκτους τοὺς πάγους τῆς καρδίας μου, καὶ ἀνεξάντλητον τὴν δύναμίν μου. Ἡ ἔνωσίς μου μετὰ τῆς Λυδίας ἦν ἄτοπος. Ἐπλάσθην διὰ τύχην ἀλλοίαν, καὶ καταπνίξας, ὡς ἐνόμιζον, τὸ παιδικὸν ἐκείνο αἶσθημα, ἐπέστρεφον ἡσυχος. Ἀλλὰ μόλις εἶδον τὴν Λυδίαν, ἐνόησα τὴν ἀπάτην μου. Τὸ αἷμά μου μετεβλήθη εἰς πῦρ, οἱ ὀφθαλμοί μου ἐνεπλήσθησαν δακρύων,

ἔτρεμον ὅλος, καὶ ὅτε ἤκουσα περὶ τοῦ μελετωμένου ἐκείνου γάμου, ἡσθάνθην ὅτι παραφρονῶ. Ἀγαπῶ, ἀγαπῶ ὡς ἄλλοτε, ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας. (Μετὰ μικρόν.) Πλὴν παραλογίζομαι. Τὸν Χονδρικόπουλον ἐκείνη, καὶ τὴν ἑκατομμυριουχοτέραν ἐγὼ τῶν ἑκατομμυριούχων. Ἴδου τὸ μόνον ὀρθὸν καὶ φρόνιμον. Προσφέρω τὸ ἥμισυ τῆς μελλούσης προικὸς εἰς τὸν ἰσχυριζόμενον τὸ ἐναντίον, ἐὰν με πείσῃ ὅτι ἔχω ἄδικον. (Ὅρα ἐρχόμενον τὸν Κ^{ον} Βαλανέλην). Ὁ θεῖός μου, νομίζω. Ἔρχεται θεόπεμπτος.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΦΑΙΔΩΝ καὶ ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τοῦτο σοὶ ἀπαγορεύεται, Φαίδων. Κρύπτεσαι καὶ μονάζεις, ὥς ἂν ἐλησμόνεις ὅτι σήμερον μοὶ ἀπεδόθης, καὶ ὅτι ἐγὼ ἀκόμη μόλις σὲ εἶδον.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἦμην ὀλίγον ἀδιάθετος, θεῖέ μου, καὶ κατέβην εἰς τὸν κήπον, ὅπως ἀναπνεύσω τὸν καθαρὸν ἀέρα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἀδιάθετος; Καὶ τί εἶχες; Μὲ λυπεῖς, Φαίδων, μὲ λυπεῖς καιρίως. Ἄλλον σὲ ἤθελον καὶ ἄλλον σ' εὐρίσκω. Σὲ ἤλπιζον εὐθυμον, ζωηρόν, ἀρκούμενον εἰς μετρίαν τινὰ ἀποκατάστασιν — οἱ τοιοῦτοι γάμοι εἰσὶ πάντοτε οἱ εὐτυχέστεροι. — Τὰ ὀλίγα ἔτη, ἅτινα μοὶ μένουσιν, ὠνειρευόμην πλέον ἤσυχα παρά σοι, καὶ ἀντὶ τούτου τί συμβαίνει; Σὲ βλέπω σκυθρωπὸν καὶ τεθλιμμένον, ζητεῖς ἑκατομύρια ...

ΦΑΙΔΩΝ.

Καὶ ποία, καλέ μου θεῖε, ἡ μετρία ἀποκατάστασις περὶ ἧς ὁμιλεῖτε;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Οὐδὲν ὀρίζω. Τοῦτο σὲ ἀφορᾷ.

ΦΑΙΔΩΝ.

Μὴ κρύπτεσθε. Ἔχετε βεβαίως τι κατὰ νοῦν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Κατὰ νοῦν! Οὐδέν, σὲ βεβαιῶ. Ἀπατᾶσαι.

ΦΑΙΔΩΝ.

Μάτην προσποιεῖσθε. Ἔστὲ εἰλικρινῆς μετ' ἐμοῦ. Δότε μοι τὸ καλὸν παράδειγμα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἀγαθὴ τύχη! Ἔστω· ναί, εἶχον τὸ σχέδιόν μου, ὅπερ ἤδη κατεστράφη. Ἐγνώριζον ὅτι ἀγαπᾷς τὴν Λυδίαν, καὶ τὸ μέλλον σου μοὶ ἐφαίνετο ἐκ προοιμίων ὠρισμένον. Ἄλλ' ἤδη ...

ΦΑΙΔΩΝ.

Τὴν Λυδίαν, θεῖέ μου; Τὴν Λυδίαν;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Γνωρίζεις ὅτι συνήθροισα ὀλίγα χρήματα. Δι' αὐτῶν, καὶ τῶν ὑπὸ σοῦ κερδιζομένων ...

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ θεῖέ μου, τί ἔχετε; Ὀλίγας χιλιάδας δραχμῶν, ὀλίγας ἑκατοστύας κατὰ μῆνα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πλήν ...

ΦΑΙΔΩΝ.

Γνωρίζω τὴν κοινωνίαν, καὶ ὅσοι παρ' αὐτῆς ἀναμένουσιν, ὅσοι ἀνασκάπτουσι τὸν βόρβορον, ὅπως εὕρωσι τεμάχια ἄρτου, πολὺ προτιμότερον ἐὰν μὴ ἐγεννῶντο. Ὁ καταδικάζων προσφιλὴ γυναῖκα εἰς τοιαύτην ὑπαρξιν δεινὸν διαπράττει ἀμάρτημα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πλήν, Φαίδων ...

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὅχι, θεῖέ μου. Ἡ εὐτυχία, φυτὸν τρυφερόν, δεῖται ἀτμοσφαίρας θερμῆς καὶ ἀδόλου, ὅπως ἀνθήσῃ. Ἰκαναί εἰσι τῆς ζωῆς αἱ ἀναπόφευκτοι ἀθλιότητες, αἱ συμφυεῖς πρὸς τὴν φύσιν ἡμῶν, ἄνευ τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς ἀνεχείας. Ὑψηλὰ ὑπὲρ τὰ δεινὰ καὶ τὰς ὑλικὰς στερήσεις ἴσως φορητὸς ὁ βίος, ἄλλως πρὸς τί ὁ ἀγών;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πλήν, Φαίδων, ἔχεις ἰκανότητα. Σὲ ἀναμένουσιν ἴσως τιμαὶ καὶ πλοῦτη.

ΦΑΙΔΩΝ.

Πλούτη; Τιμαί; Καὶ ποῖον ἄρα στάδιον μοὶ συμβουλευέτε;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ποῖον; Μά, τὸ δικηγορικόν, ἀφ' οὗ ἔσπούδασες νομικά.

ΦΑΙΔΩΝ.

Τὸ δικηγορικόν; Ὑπάρχουσιν ἤδη πλείονες δικηγόροι ἢ δίκαι. Ἐπὶ δέκα ἔτη τρέ-

χουν διὰ τὸν πετεινὸν τοῦ ἐνὸς καὶ τὸν ὄνον τοῦ ἄλλου, μόλις ἴσως ἀπέζων περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου μου. Εὐχαριστῶ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τότε τὴν ὑπαλληλίαν.

ΦΑΙΔΩΝ.

Τὴν ὑπαλληλίαν. Τί λέγετε; Δυστυχεῖς ἀληθῶς ὅσοι παρ' αὐτῆς ἐλπίζουσι. Θυσιάζοντες τὸν βίον ὀλόκληρον ἐν μέσῳ παντοίων ἀπογοητεύσεων, ἔρμαιον τῶν ταπεινότερων παθῶν τῶν προΐσταμένων, ἀμείβονται τέλος ἀδικούμενοι καὶ παραγκωνιζόμενοι.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Εἰς τοῦτο ἔχεις δίκαιον. Πλὴν τότε ἄλλο τι.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἄλλο τι. Καὶ τί ἄλλο;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τῇ ἀληθείᾳ, οὐδ' ἐγὼ γνωρίζω.

ΦΑΙΔΩΝ.

ᾧ πιστεύσατε, θεῖέ μου· ὁ νυμφευόμενος νέος καὶ πτωχὸς περὶ βρόχον περὶ τὸν τράχηλον.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἴσως ἔχῃς δίκαιον.

ΦΑΙΔΩΝ.

Πῶς; Τί λέγετε;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ὁμολογῶ ὅτι μ' ἐπεισας. Κακῶς ἐσκεπτόμην. Εἶσαι φρονιμώτερος ἐμοῦ.

ΦΑΙΔΩΝ.

Καὶ λειποστρατεῖτε; Καὶ παραιτεῖτε οὕτω τὰς πεποιθήσεις ὑμῶν. ᾧ θεῖε!

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πλὴν, ἀφ' οὗ εἶχον ἄδικον.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἄδικον; Ἀδιάφορον! Ἀντικρούσατέ με. Πείσατέ με!

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

ᾧ νόστιμον καὶ τοῦτο. Ἀφ' οὗ ἤδη συμφωνῶ μετὰ σοῦ, τί ἄλλο θέλεις.

ΦΑΙΔΩΝ, (κατ' ἰδίαν).

Ἐπείσθη, ᾧ θεέ μου, ἐπείσθη! Ἀδύνατον ἄρα, ὅλως ἀδύνατον! (Φαίνεται προσερχομένη ἡ Κ^α Ῥοδινοῦ. Τῷ Βαλανέλῃ.) Θεῖέ μου, ἰδοὺ ἡ Κ^α Ῥοδινοῦ. Ἀπέρχομαι πρὸς στιγμὴν. Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐπιστρέφω.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Καλῶς, Φαίδων, ἀλλὰ μὴ ἀργήσης.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὀλίγα μόνον λεπτά. (Ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ καὶ Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ποῦ ὑπάγει ὁ Φαίδων; Διατὶ φεύγει;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἴσως εἰς τὸν θάλαμον αὐτοῦ. Εἶπεν ὅτι ἐπιστρέφει ἀμέσως.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Φαίνεται τεταραγμένος. Συνέβη τι;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Οὐδέν. Εἶχομεν ὁμοῦ σπουδαίαν ὁμιλίαν· Αὕτη βεβαίως ἐξῆπεν αὐτόν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Σπουδαίαν ὁμιλίαν; Καὶ περὶ τίνος;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Περὶ τοῦ μέλλοντος, περὶ τῶν προσιτῶν αὐτῷ σταδίων. Ἰδοὺ ἐπέστρεψεν ἤδη πεπαιδευμένος, ἐξαίρετος. Ἄλλ' εἰς τί ὠφελοῦσι ταῦτα πάντα, ἐὰν μὴ χρησιμοποιοηθῶσι; Καὶ εἰς τὸν μικρὸν ἡμῶν τόπον οὐδόλως εὐκολον.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Εὐκολον, λέγετε; Εἶπετε μᾶλλον ἀδύνατον. Ἰδέτε περίξ τί συμβαίνει. Ἑκατοντάδες νέων ἐπιστρέφουσιν ἐξ Εὐρώπης, πλήρεις ἐλπίδων καὶ ζήλου, καὶ εἶτα ἡ μένουσι παρηγκωσμένοι, ἢ ἐγκαταλείποντες τὴν πατρίδα, ἐξο-

ρίζονται εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου. Εἰς πτωχὸν τόπον μόλις ἀποζῇ ὁ λαός. Τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου ὁ υἱὸς μετέρχεται τὸν ράπτην ἢ τὸν παντοπώλην, καὶ οἰκονομεῖται, ἀλλ' ἡμεῖς; . . .

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἔχετε δίκαιον. Ὡμίλησα εἰς τὸν Φαίδωνα περὶ τῶν διαφορῶν ἐπαγγελμάτων, ἀλλ' οὐδὲν εὐρίσκει κατάλληλον.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Καὶ δικαίως. Μόλις τις κερδίζει δι' αὐτῶν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον ἀντὶ μυρίων κόπων. Ὅχι, ὄχι! ὁ Φαίδων ἐπλάσθη διὰ τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν. Εἶνε τόσο εὐάρεστος, τόσο πνευματώδης! Ἔχει τόσο ὠραίους τρόπους! Ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν μὲ κατέκτησε.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Εἰς τοῦτο συμφωνῶ πληρέστατα. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Κ^{ου} Χονδρικοπούλου ὑπάρχει τις διαφορά.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Πλουσία νύμφη, πλουσία νύμφη. Ἴδου τὸ μόνον δυνατὸν. Μάτην ἐπιμένετε. Ἡ ἀρχαία μου ἰδέα ἦν ἡ ὀρθότερα.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἀρχίζω πειθόμενος. Καὶ ὁ Φαίδων τ' αὐτὰ μοι ἔλεγε.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Οὐδεμία ἀμφιβολία. Ζῶμεν εἰς ἐποχὴν ὑλικήν, καὶ ὀφείλομεν σεβασμὸν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῆς. Οὕτω καὶ ἡ Λυδία μετὰ τοῦ Κ^{ου} Χονδρικοπούλου . . .

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τοῦ Χονδρικοπούλου! Αὐτὸς ἀκόμη μοὶ κάθηται εἰς τὸν λαιμόν. Εἶνε ζῶον ὁ Χονδρικόπουλος, σύγγνωτέ μοι τὴν ἔκφρασιν. Ἄλλως τε οὐδ' ἐζήτησεν αὐτήν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Οὐδὲν εἶπεν ἀκόμη. Ἦνοιξα ἐγὼ δύο τρεῖς φορές τὴν ὁμιλίαν, ἀλλὰ φαίνεται ἡ δειλία . . .

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πτωχὴ Λυδία. Λυποῦμαι αὐτὴν ἐξ ὅλης καρδίας. Ἀδύνατος ἄρα γε ἡ εὕρεσις ἄλλου τινός; Τί θέλετε; Εἶμαι ἀκόμη νεοφώτιστος εἰς τὰς ἰδέας ὑμῶν προσήλυτος. Μ' ἐπίσατε, διότι ἔχετε σύμμαχον τὴν ἀνάγκην, ἀλλὰ τὸν Χονδρικόπουλον; . . .

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Σιωπὴ! Σιωπὴ! Ἴδου αὐτὸς ἐκεῖ κάτω. Τί ἄρα συμβαίνει; Φορεῖ τὰ καλὰ ἐνδύματα, καὶ φαίνεται κατακόκκινος. Βεβαίως τρέχει τι ἔκτακτον.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ὁ ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Δοῦλός σας! Δοῦλός σας! Τί γλυκοτσαμπουνίζετε ἐκεῖ σὰν τὰ τρυγόνια; Δὲν κυττάζετε τ' ἄσπρα σας τὰ μαλλιά; Κυρὰ Ῥοδί-ναινα, τώρα σὲ τσάκωσα. Ἄς ἐζοῦσεν ὁ μακαρίτης κ' ἐγὼ σὲ διώρθωνα. Καὶ σύ, Γεροβαλανέλη, τί πράγματα εἶνε αὐτά; Δὲν ἐντρέπεσαι ὀλίγον τὰ ἐξῆντά σου χρόνια; Θὰ ἦσαι ὁ ἴδιος, πάντα ὁ ἴδιος;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Δυστυχῶς, Κύριέ μου, μένει τις συνήθως οἷος ἐγεννήθη.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Γιὰ μένα τὸ λὲς αὐτό. Εἶδες πῶς τὸ κατάλαβα. Μὰ δὲν μὲ μέλει. Δὲν σὲ πληρόνω τίποτε. Ἐγὼ τὸ πρῶτ' ἔβλεπα νὰ σὰς ἰδῶ· μὰ πιστεύω νὰ μὴ μοῦ στραβομουτσουνιάσετε. Εἶχα τρεχάματα, διαβόλου

πείραξι, μ' αὐτὸ τὸ παλιοσπῆτι. Δὲν εὐρίσκω στιγμήν ἡσυχία. (Πτερνίζεται.) Καὶ καταρρο-
γιαζομαι, ἀδιάκοπα καταρρογιάζομαι. Ἀλλὰ
τώρα, δόξα σοι ὁ Θεός, τὸ τελείωσα. Αὐτὰς
τὰς ἡμέρας ἐχρωμάτισα τὰ ταβάνια. Δὲν
μοῦ μένουν παρὰ τὰ γιαλιὰ νὰ περάσω, καὶ
τότε «βάλτε νὰ πιούμε». Κυρὰ Ῥοδίναινα,
μὲ βλέπεις ἔτσι χαρούμενο, καὶ σοῦ φαίνεται
παράξενο. Ἐγὼ τὸ ξέρω γιατί. Ἐκείνο τὸ
πιτσούνι, ποῦ ἔχεις κλεισμένο ἐκεῖ μέσα,
ἐμένα μ' ἀρέσει. Δὲν σὲ τὸ ζήτησα ὡς
τώρα, γιατί εἶχα μαστόρους, διαβόλους, τρι-
βόλους· ποῦ νὰ συλλογίζεται τις συνοικέσια.
Ἀλλὰ τώρα τὸ σπῆτί μου ἐτελείωσε, καὶ
θέλει νοικοκυρά. Ἦλθα λοιπὸν κ' ἐγὼ νὰ
σοῦ τὸ ζητήσω τὸ πιτσούνι σου. Ἡ μοῦ
τὸ δίνεις, ἢ πέφτω μπροῦμπα.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἐὰν ἐννοῶ καλῶς, λέγετε ὅτι θέλετε τὴν
Λυδίαν.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀφερίμ. Ὠραιότατα τὸ κατάλαβες. Θέλω
γιὰ τὴν Λυδίτσα. Ἀχ ψυχούλά μου, σὰν
τὸ συλλογίζομαι, μ' ἔρχεται τούρτουρας. Νὰ
τῆς πῆς πῶς θὰ τῆς κάμνω ὅ,τι ὀρίζει. Θὰ
ἦνε κυρά. Στὴν κούζίνα της, στὸ σπητικό
της, αὐτὴ θὰ κυβερνᾷ. Θὰ τῆς πάρω καὶ
ἄμαξα.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἡ αἴτησις αὐτὴ μὲ κολακεύει, Κ^ε Χονδρι-
κόπουλε. Ἐγὼ, ἐκ μέρους μου, ἐκτιμῶ ὑμᾶς

πολύ. Εἴσθε ἀρχαῖος ἡμῶν φίλος, καὶ ἡ
Λυδία οὐδόλως ἀμφιβάλλω ὅτι συμμερίζεται
τὰ αἰσθήματά μου. Ἀλλ' ὁμιλοῦμεν πάλιν,
ἀφ' οὗ ἐρωτήσω καὶ αὐτήν. Οὐδέποτε ἀπή-
τησα τυφλὴν ὑπακοήν. Ἄν θέλετε, ὀρίσατε
εἰς τὸ γεῦμα ἀπόψε, ὑμεῖς καὶ ἡ Κ^α Χονδρι-
κοπούλου, καὶ τότε ἀποφασίζομεν.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Γιὰ σου, Κυρὰ Ῥοδίναινα. Εἶμαι σύμ-
φωνος. Δὲν τρώγεται ἀπ' τὴν γλύκα! Κερ-
δίζω κ' ἓνα τραπέζι. Καλὸς εἶνε ὁ ἔρωτας,
μὰ καλὴ καὶ ἡ ὄρεξις. Ἐγὼ χάφτω σὰν
τέσσαρες. Νὰ μοῦ κάμετε καταΐφι. Ἀκοῦς;
Θέλω νὰ μοῦ κάμετε καταΐφι.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Εὐχαρίστως. Ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀφερίμ, ἔτσι σὲ θέλω. Εἶσαι ἓνα κομμάτι
μάλαμα. Πάγω λοιπὸν νὰ κάμω ὄρεξι, καὶ
τὸ βράδυ ἐρχόμεθα. Τὴν Λυδίτσα νὰ μοῦ
δώσετε, εἰ δὲ μὴ κακὰ καὶ ψυχρά. Ὁ διά-
βολος θὰ χορέψη.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Εἰς τὰς ἑξ ἀναβλεπόμεθα.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Γεροβαλανέλη, σὲ χαιρετῶ.

(Ὁ Βαλανέλης ὑποκλίνεται ἐλαφρῶς. Ὁ Χονδρικό-
πουλος ἐξέρχεται ἄδων.)

Ἐγὼ γυρίζω νύκτα καὶ μέρα,

καὶ σὺ κοιμᾶσαι στὴν κουνουπιέρα.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Οἱ αὐτοὶ πλὴν τοῦ ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος μὲ περιάγει εἰς ἀπελ-
πισίαν. Βεβαίως κατάγεται ἐκ τοῦ συβώτου
Εὐμαίου.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ἦ δὲ πολὺ δύσκολος εἴσθε. Μ' ἐβεβαίωσαν
ὅτι, πλὴν τῆς οἰκίας, ἔχει καὶ τρία οἰκόπεδα,
καὶ κῆπον εἰς τὰ Σεπόλια.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πράττει κακῶς μὴ καλλιεργῶν αὐτὸν ὁ ἴδιος.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ὑμεῖς πάντοτε κατετάχθητε εἰς τὴν ἀντι-
πολίτευσιν. Ἄλλ' ἰδοὺ ἡ Λυδία φαίνεται

ρεμβάζουσα. Μακρυνθῶμεν ὀλίγον. Μὲ
ἀναμένει ὁ μάγειρος διὰ τὸ περίφημον
καταΐφι. Ἀργότερον ἐπιστρέφομεν, ὅπως
ἀνακοινώσωμεν αὐτῇ τὴν εἶδησιν.

(Ἐερχονται ἀριστερόθεν. Ἡ Λυδία εἰσέρχεται
δεξιόθεν.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΛΥΔΙΑ, μόνη.

Θεέ μου, οἷα θέσις φοβερὰ. Θνήσκω ἐξ
ἔρωτος, ἐν ᾧ ἐκεῖνος οὐδὲ μὲ συλλογίζεται
βεβαίως πλέον. Ἀπαιτεῖται προσποίησης,
ἐπιτήδευσις ψυχρότητος καὶ εἰρωνείας. Εἰ-
μὶ δυστυχῆς, ἀφάτως δυστυχῆς. ὦ ἄς μ'
ἐζήτει τις, ἄς μ' ἐζήτει ἐδεχόμεν ἰμέσως,
καὶ τὸν Χονδρικόπουλον ἀκόμη, μόνον ὅπως

ἀποφύγω τὸν Φαίδωνα. (Ὁ Φαίδων φαίνεται
ὀπισθεν συστάδος δένδρων, βραδέως προσερχόμενος.)
Ἐκεῖνος! Μακράν, μακράν! (Τρέχει βήματά τινα
ὅπως κρυβῇ καὶ εἶτα μένει.) Μὲ εἶδε. Παναγία
Δέσποινα, μόλις ἴσταμαι.

(Στηρίζεται ἐπὶ δένδρου.)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΛΥΔΙΑ καὶ ΦΑΙΔΩΝ.

ΦΑΙΔΩΝ, μὴ παρατηρῶν τὴν ταραχὴν αὐτῆς.

Εἶδες τὴν μητέρα σου, Λυδία;

ΛΥΔΙΑ.

Ὁχι· διατί;

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἐχει εὐάρεστον διὰ σὲ εἶδησιν.

ΛΥΔΙΑ.

Εὐάρεστον; (Πικρῶς μειδιῶσα.) Δύσκολον μοι
φαίνεται. Πλὴν διατὶ μὲ θεωρεῖς οὕτω;

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὁ Κ^{ος} Χονδρικόπουλος ἐζήτησε τὴν χεῖρά
σου, Λυδία. Πρὸ μικροῦ ἀπήντησα τὸν
θεῖόν μου, παρ' οὗ ἔμαθον τὰ πάντα.

ΛΥΔΙΑ.

Ἐζήτησε. ὦ δέχομαι, δέχομαι ἰμέσως.

ΦΑΙΔΩΝ.

Δέχεσαι, Λυδία, δέχεσαι; ὦ δυστυχῆς!
Δυστυχῆς! (Τύπτει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.)

ΛΥΔΙΑ.

Σὲ λυπεῖ τοῦτο, Φαίδων;

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἄν μὲ λυπῇ; Μ' ἐρωτᾷς ἂν μὲ λυπῇ. Ὁ
γάμος οὗτος ἰσοδυναμεῖ δι' ἐμὲ πρὸς τὸν
θάνατον.

ΛΥΔΙΑ.

Μ' ἐκπλήττεις. Πόθεν διὰ μιᾶς τόση ζέσις;

ΦΑΙΔΩΝ.

Πόθεν, πόθεν; Σὲ βλέπω ῥιπτομένην εἰς
τὰς ἀγκάλας τοιοῦτου ὄντος, καὶ μ' ἐρωτᾷς
πόθεν;

ΛΥΔΙΑ.

Ὡστε θετικῶς κατακρίνεις τὸν γάμον τοῦ-
τον, καὶ ὅμως πρὸ μικροῦ. . . .

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ σίγα. Οἱ λόγοι ἐκεῖνοι ἦσαν ἀποκύημα
τῆς πικρίας, τῆς συσσωρευθείσης εἰς τὴν
καρδίαν μου, ἀποτέλεσμα μᾶλλον τῶν δει-
νῶν ὅσα ὑπέστην, ἢ ἀληθὲς αἰσθημά μου.
Ἡ ψυχρότης μεθ' ἧς μ' ἐδέχθης ἐδιπλασίασε
τὴν φυσικὴν μου μισανθρωπίαν· ἀλλ' ἐσκέ-
φθην ἑκτοτε. Αἱ ιδέαι μου μετεβλήθησαν.

Γάμος διὰ χρήματα, Λυδία; Ἐγὼ σὲ συνεβούλευσα τοιοῦτον ἀνοσιούργημα; ὦ πόσον με ἐσκλήρυνε τὸ ἄλγος· ἀλλ' ἡ θεά σου με ἐξήγνισε. (Ἡ Λυδία κάθηται. Ὁ Φαίδων, ἰστάμενος ὀπισθεν τῆς ἑδρας αὐτῆς, ἐξακολουθεῖ μετὰ περιπαθοῦς εὐγλωττίας.) Γάμος ἄνευ ἔρωτος; Πλὴν γνωρίζεις, προσφιλῆς μου, τί ὀνομάζεται γάμος, τὸ ἀνώτερον τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως, ἡ ἔνωσις δύο ψυχῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πρὸς περαιώσιν τῶν ἀνεξελέγκτων αὐτοῦ βουλῶν; Γάμος! Ἡ ὑφήλιος περιέχεται εἰς τὴν λέξιν ταύτην, καὶ ἂν εἶχον ἀδελφήν, προετίμων αὐτὴν ἑκατοντάκις μᾶλλον νεκράν, ἢ εἰς τὰς ἀγκάλας ἀδιαφόρου.

ΛΥΔΙΑ.

ὦ Θεέ μου, Θεέ μου.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὁ ἔρως, Λυδία, ἐδόθη ἡμῖν ὡς μόνον ἀντίδωρον πάντων ἡμῶν τῶν δεινῶν, καὶ μεταβάλλει τὸν κευθμῶνα τοῦτον εἰς ἀληθὴ παράδεισον. Ἄνευ αὐτοῦ τὰ πάντα εἰσὶν αὐχμηρὰ καὶ ἀνήλια, καὶ μάτην ἐγεννήθη ὁ ἀνέραςτος. Ἀλλ' ἀπεταμίευσε θησαυρούς, φθονοῦσιν αὐτὸν οἱ χυδαῖοι. ὦ μὴ φθονῆτε! Ὑπὸ τὰ πλούτη ταῦτα γνωρίζετε τί κρύπτεται; Ἀνία, διαρκῆς ἀνία. Ὁ κόσμος ἐπλάσθη δι' αὐτὸν ἄχρους, οὐδὲν ἔχει ὁ βίος θέλγητρον, καὶ φθάνει τέλος εἰς τὸν τάφον, μὴ αἰσθανθεὶς κἂν ὅτι ἔζησε.

ΛΥΔΙΑ.

Σίγα, Θεέ μου, σίγα!

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὁχι, Λυδία, μὴ με διακόπτης. Ἀκουσον ἤδη ὅποιον ἐννοεῖ τὸν γάμον ὁ Θεός, τὸν ἀληθὴ γάμον δύο ψυχῶν φιλουμένων. Τὰ πάντα φαίνονται ῥόδινα περὶ τοὺς ἐρῶντας. Ἡ φύσις μειδᾷ, καὶ ἡ ὑπαρξὶς αἰωνία δι' αὐτοὺς πανήγυρις. Ἀγαπῶνται καὶ ἀνήκουσιν ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον. Ἀγαπῶνται καὶ τὰ πάντα ἔχουσι κοινά. Θεῖον παρόν, χρυσοῦν μέλλον. Εἰς τὰς σκοτεινάς αὐτῶν ἡμέρας ἔσονται ὁμοῦ, καὶ παρελεύσονται αὐταὶ ἀπα-

ρατήρητοι, ὁμοῦ εἰς τὰς φωτεινάς, καὶ ἀνεξίτηλος αὐτῶν ἡ μνήμη. Ὅμοῦ διαρκῶς, ὁμοῦ καὶ ἀφάτως εὐδαίμονες. Ἀλλὰ στεροῦνται; Οὐδεὶς φθόνος. Εἰς ἀσπασμὸς χαρίζει τὴν οἰκουμένην.

ΛΥΔΙΑ.

ὦ Παναγία μου!

ΦΑΙΔΩΝ.

Καὶ εἶτα, ἂν βλαστήσωσι πέριξ αὐτῶν τοῦ ἔρωτος παραφυάδες, μικραὶ ψυχαὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν κλάσματα, ἂν ἡ φωλεὰ πληρωθῇ νεοσσῶν, ὧ ποῖα τότε ὑπαρξὶς, ποῖαι μέριμναι, καὶ ποῖα χαρά! Ἐκαστον τῶν μικρῶν ἐκείνων ὄντων ἐστὶ δεσμὸς αἰώνιος, τῶν τρυφερῶν ἐρώτων ἐνσάρκωσις. Ἐν ἐκάστῃ συνεχωνεύθησαν δι' ἐνὸς ἀσπασμοῦ αἱ δύο αὐτῶν ὑπάρξεις. Τοιοῦτος βίος ἐστὶ βίος ἀληθῆς, καὶ μετ' αὐτὸν φαίνεται πλέον ὠχρὰ ἡ αἰωνιότης.

ΛΥΔΙΑ, ἐγειρομένη.

ὦ Φαίδων! Φαίδων!

ΦΑΙΔΩΝ.

Λυδία, Λυδία μου, ὠχρίᾳς. Μ' ἐννοεῖς; Ἐννοεῖς τί σοὶ λέγω;

ΛΥΔΙΑ.

Φεῦ, ναὶ πλειότερον ἢ ὅτι ἐπεθύμουν. Ἐξύπνησας πάντα τὰ εὐγενῆ τῆς καρδίας μου αἰσθήματα, τὰ πρὸ τοσούτου ὑπνώτοντα· ἀλλ' ἵνα ὑπάρξῃ τοιαύτη ὀλβιότης, ἀπαιτεῖται ὁ ἀμοιβαῖος ἔρως.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ὁ ἔρως, Λυδία; (Πίπτει γονυκλινῆς πρὸ αὐτῆς.) Πλὴν σὲ λατρεύω ἐγώ, σὲ λατρεύω. Οὐδέποτε ἔπαυσα φιλῶν σε ὡς τῶν ὀφθαλμῶν μου τὸ φῶς.

ΛΥΔΙΑ.

ὦ Φαίδων!

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἡμέτερος, ἂν ἤθελες, ὁ παράδεισος περὶ οὗ σοὶ ὠμίλουν, ἀλλὰ σὺ ἀδιαφορεῖς, καὶ

ἤδη, ὅτε γνωρίζεις τὸ πάθος μου, μόνη μοὶ μένει ἡ ἀπόγνωσις.

ΛΥΔΙΑ, τείνει αὐτῇ τὰς χεῖρας.
Σὲ ἀγαπῶ, καὶ εἰμὶ σὴ διὰ παντός.

ΦΑΙΔΩΝ.

Μὲ ἀγαπᾷς; ὦ ὑπάρχει Θεός! (Ἀσπάζεται τὰς χεῖρας αὐτῆς παραφόρως. Εἰσέρχεται ὁ Κ^{ος} Βαλανέλης.)

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Οἱ αὐτοὶ καὶ ὁ ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

ὦ, ὦ! τί βλέπω; Τί σημαίνει τοῦτο;

ΦΑΙΔΩΝ, ἐγειρόμενος.

Θεῖέ μου, καλέ μου θεῖε. Βλέπεις ὅτι εἶχες δίκαιον, ὅτι ἤμην ἐγὼ παράφρων, ὅτι λατρεύω τὴν Λυδίαν, ὅτι ἡ Λυδία μὲ ἀγαπᾷ, καὶ ὅτι συνεδέθημεν διὰ παντός.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πῶς, πῶς; Σιγά, σιγά, παρακαλῶ. Καὶ τὰ ἑκατομμύρια, καὶ ὅσα μοὶ ἔλεγες;

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἀνοησίαι, θεῖέ μου, ἀνοησίαι. Διελύθησαν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Διόλου, Κύριε. Σκεφθεῖς ὠρίμως, εὐρίσκω τὰς σκέψεις σου ὀρθοτάτας.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἐτύφλωττον, παρελάλουν. Ἐχων τὴν Λυδίαν, ἀδιαφορῶ περὶ πάντων.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πράττεις κάκιστα. Ἐπείσθην ἴσως βραδέως, ἀλλ’ ἤδη μένω πεπεισμένος.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἐκείνην ἴδετε. Ἀτενίστατε εἰς τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο πρόσωπον καὶ εἶτα συμβουλευσατε τὴν φρόνησιν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Πλὴν . . .

ΦΑΙΔΩΝ.

Τὰ πλὴν ἀπαγορεύονται.

ΛΥΔΙΑ.

Ἐν ἀκόμῃ πλὴν καὶ ἀφαιροῦνται τὰ πολιτικά ὑμῶν δικαιώματα. Ἡ Βουλὴ ἐφωτίσθη. Ζητῶ τὴν ψηφοφορίαν.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ, πρὸς τὴν Λυδίαν.

Ἀχ σὺ πονηρὸ πουλί. (Εἰσέρχεται ἡ Κ^α Ῥοδινοῦ.) Ἄ, δόξα σοι ὁ Θεός. Ἰδοὺ ἡ Κ^α Ῥοδινοῦ. Ἐγὼ νίπτω τὰς χεῖράς μου· ἅς πράξῃ ἐκείνη ὅ,τι θέλει.

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ἡ Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ. Ἐπειτα ὁ ΠΑΥΛΟΣ.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Τί συμβαίνει; Βλέπω πάντας τεταραγμένους. Τί ἔχεις, Λυδία; Τὸ πρόσωπόν σου ἀστράπτει.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τί συμβαίνει; Συμβαίνει ὅτι, εἰσελθὼν ἐνταῦθα, εὗρον τὸν Κ^{ον} ἀνεπιόν μου ἐκεῖ

εἰς τοὺς πόδας τῆς Κυρίας, καὶ τὰ χεῖλη τοῦ Κ^{ον} ἀνεπιού μου εἰς τὰς χεῖρας τῆς Κυρίας, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Κ^{ον} ἀνεπιού μου εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Κυρίας, ὅτε δὲ ἠγέρθη, μοὶ εἶπεν ὅτι παρεφρόνησεν ἐξ ἔρωτος, καὶ μόνον μετὰ τῆς Κ^{ας} Λυδίας ἐννοεῖ ὡς δυνατὴν τὴν Ζωὴν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Τί ἀκούω; Καὶ ἡ Λυδία;

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἡ Λυδία, εἰς τὴν πρώτην μου ἀντίρρησην, σοὶ εἶπε, (μιμούμενος αὐτὴν) «ἐν ἀκόμῃ πλὴν τῇ ἀφαιροῦνται τὰ πολιτικὰ ὑμῶν δικαιώματα.»

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Θεὲ καὶ Κύριε, ἀλλ' ἀκόμῃ σήμερον ἔλεγεν ἀκριβῶς τ' ἀντίθετα· καὶ ὁ Φαίδων ἦν τῆς γνώμης αὐτῆς.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ναί, ναί, καλὴ μου Κ^α Ῥοδινού. Πολλὰ ἐλέγομεν, ἀλλ' ἤδη ἐλησμονήθησαν. Πάντες τῆς γῆς οἱ θησαυροὶ οὐδὲ μίαν ἐξαγοράζουσι στιγμὴν εὐτυχίας, καὶ τὸ ἀμοιβαῖον φίλτρον ἐξασφαλίζει ὄχι στιγμὰς, ἀλλ' αἰωνιότητα.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Μόλις πιστεύω τὰ ὦτά μου. Ἄλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει μάτην πλέον φλυαροῦμεν. Ὁ Κ^α Χονδρικόπουλος μοὶ ἐζήτησε σήμερον τὴν χεῖρα τῆς Λυδίας, καὶ ὑπεσχέθη. Ἀπόψε ἔρχεται διὰ τὴν ἀπάντησιν.

ΛΥΔΙΑ.

ὦ μὴ ἀναφέρετε αὐτόν, ἢ δραπετεύω. Ἐσίγησα ἐπὶ τόσον καιρόν, ὅπως εὐχαριστήσω ὑμᾶς, καὶ διότι μοὶ ἦσαν τότε τὰ πάντα ἀδιάφορα. Ἄλλ' ἤδη τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Ἦδη φιλῶ τὸν κόσμον, καὶ μοὶ μειδιᾷ τὸ μέλλον χρυσοῦν, ἤδη . . . ἀγαπῶ. (Δειλῶς.)

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Πλὴν, Λυδία, σκέψου.

ΛΥΔΙΑ.

Ἐσκέφθην. Οὐδὲν ἄνευ τοῦ Φαίδωνος, καὶ μετ' αὐτοῦ τὰ πάντα.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Οὐδέποτε, σοὶ λέγω, οὐδέποτε.

ΦΑΙΔΩΝ.

Μὴ προσποιήσθε τὴν αὐστηράν. Ἐχετε ἀγαθὴν καρδίαν. Ἐνθυμήθητε τὴν νεότητα

ὑμῶν, ἐνθυμήθητε τὸν Συνταγματάρχην, καὶ σφραγίσате τὴν εὐτυχίαν ἡμῶν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Αὕτη ἀκριβῶς ἡ ἀνάμνησις μὲ ἀποτρέπει. Σὲ ἀγαπῶ ὡς τέκνον μου, Φαίδων, καὶ σ' ἐκτιμῶ εἰς τὴν ἀληθῆ σου ἀξίαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο προφυλάττω καὶ σὲ καὶ τὴν Λυδίαν βεβαίου ὁλέθρου.

ΦΑΙΔΩΝ.

Πλὴν, ἀγνοεῖτε λοιπὸν τί ἐστὶν ἀληθὲς ἀγάπη, ἀγνοεῖτε ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ὑπαρξίς καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν Λυδίαν, ἂν τι χωρίσῃ ἡμᾶς; Σκέφθητε τί ποιεῖτε· ἄλλως αἱ συνέπειαι ἔσονται θλιβεραί.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Εἰς μάτην· παῦσον, σὲ παρακαλῶ.

ΛΥΔΙΑ, γονυπετοῦσα πρὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς.
Καλὴ μου μητέρα.

ΦΑΙΔΩΝ, ὁμοίως.

Καλὴ μου μητέρα. (Ἡ Κ^α Ῥοδινού θεωρεῖ αὐτοὺς ἐπὶ μικρὸν συγκεκινημένους, καὶ εἶτα ἀνεγείρει βιαίως καὶ ἀσπάζεται αὐτούς.)

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Μὴ νομίζετε ὅτι ἐπλάσθην ἐκ χαλκοῦ; Τὴν εὐθύνην φέρει ἡ μοῖρα· ἀλλὰ τρέμω διὰ τὰς συνεπείας.

ΛΥΔΙΑ.

Μήτηρ, φιλότατη μητέρα.

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἡ εὐγνωμοσύνη μου ἔσται αἰωνία.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Τί τρέχει; Μοὶ φαίνεται ὅτι κλαίω. Ναί, μὰ ὅλους τοὺς διαβόλους, κλαίω . . .

ΦΑΙΔΩΝ, ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν.

Καλέ μου θεῖε.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἐγὼ ἐξ ἀρχῆς ἐνόησα τὴν λύσιν.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Ὅπωςδὴποτε ἀφηρέθη μέγα βάρος ἐκ τῆς καρδίας μου. Ὁμολογῶ ἤδη ὅτι ὁ Κ^{ος} Χονδρικόπουλος ἐκεῖνος μοι ἀφήρει τὸν ὕπνον· ἀλλ' ἐνόμιζον ὅτι ἐνεργῶ διὰ τὸ καλὸν τῆς Λυδίας.

ΛΥΔΙΑ.

Λησμονήσωμεν αὐτὸν ἤδη. Τοιαύτη ἀνάμνησις ἐπισκιάζει τὸν ἀνέφελον ἡμῶν οὐρανόν.

ΦΑΙΔΩΝ.

Μάλιστα. Σοὶ φαίνεται τόσον εὐκόλον. (Ὁ Παῦλος ἐμφανίζεται εἰς τὴν θύραν.) Ἴδου ὁ Παῦλος. Στοιχηματίζω ὅτι αὐτὸν ὁδηγεῖ.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ὁ Κ^{ος} καὶ ἡ Κ^α Χονδρικοπούλου.

ΦΑΙΔΩΝ.

Τί σοι ἔλεγον;

ΛΥΔΙΑ.

Θεέ μου, οἷα συμφορά.

ΠΑΥΛΟΣ, θεωρῶν αὐτοὺς κατ' ἰδίαν.

Κάτι τρέχει. Ὁ καλὸς μου ὁ Αὐθέντης πάλι θὰ τᾶψησε, «ρότι δὲ βολαῖλ».

ΣΚΗΝΗ Ι'.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐορτασίμως ἐπὶ τὸ κωμικώτερον ἐνδεδυμένοι. Ὁ ΠΑΥΛΟΣ μένει ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Εἶτα ΘΕΑΝΩ.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλὴ σπέρα σας! Δοῦλός σας! Κυρὰ Ῥοδίναινα σοῦ φιλῶ τὰ μάτια. Γεροθειὲ σοῦ φιλῶ τὴ μύτη.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ, ψυχρῶς.

Καλὴ σπέρα, Κ^ε Χονδρικόπουλε.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τί λέ... λέ... γετε. Δὲν ἐν... ἐνόησα.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί τρέχει κ' εἰσθε ὅλοι ἐδῶ συναγμένοι, σὰν ταῖς κόταις στὸ κοτέτζι, καὶ χαχανίζετε, σὰν νὰ σᾶς ξεφλουδίζουν αὐτά; Στοιχηματίζω πῶς μ' ἐπεριμένετε, καὶ χαίρεσθε διότι ἦλθα. Λοιπόν, Κυρὰ Ῥοδίναινα, λοιπόν, ἡ Λυδίτσα εἶνε δική μου; Ἀγκάλιασε τὸν γαμβρόν σου.

(Χωρεῖ πρὸς αὐτὴν μετ' ἀνοικτῆς ἀγκάλης.)

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ, ὀπισθοχωροῦσα.

Μὴ βιάζεσθε, παρακαλῶ, μὴ βιάζεσθε.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Νὰ μὴ βιάζωμαι. Τὴν ἄλλη Κυριακὴ θὰ γίνῃ ὁ γάμος. Οἱ ἀσβέστες ἐστέγνωσαν.

ΠΑΥΛΟΣ, κατ' ἰδίαν.

Καὶ ἂν στέγνωσαν, ὁ καιρὸς εἶνε βροχερός· ἴσως ξαναμουσκέψουν. «Λὰ πλουῖ, λὲ βῶ τάν».

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Κ^ε Χονδρικόπουλε, εὐγνωμοῦμεν διὰ τὴν πρότασιν ὑμῶν...

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὅχι, χωρατεύουμε! Ξεύρω, ξεύρω, ἡ μικρὴ τὴν ἄρπαξε σὰν τὸ ψάρι τὴ μύγα.

ΠΑΥΛΟΣ, κατ' ἰδίαν.

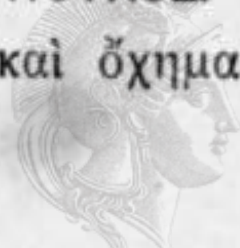
Μάλιστα. Σφίξε μὴ σὲ φύγη.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Εὐγνωμονοῦμεν, ἀλλὰ....

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί ἀλλά;... Θέλει καὶ ὄχημα. Ἄς ἦνε· τὰ εἶπαμε πλέον.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ, δυσανασχετών.

Ἡ Κυρία ἐννοεῖ ὅτι ἤλθετε ὀλίγον ἄργά.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄργά; Εἰς τὰς ἑξ δὲν εἶπαμε; Μὴ ἐκάηκε
καταΐφι;

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Περὶ τῆς αἰτήσεως ὑμῶν πρόκειται. Λυ-
ποῦμαι, ἀλλ' ἡ Λυδία ἔδωκεν ἤδη εἰς ἄλλον
τὸν λόγον αὐτῆς.

ΠΑΥΛΟΣ, κατ' ἰδίαν.

Τὸ καταΐφι νὰ γίνη χυλόπητα! Αὐτὰ ἔχει
ὁ κόσμος. Ὑπομονή.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰς ἄλλον; Τί λές; Εἰς ἄλλον τὸν λό-
γον της; Τάχεις χαμένα; Θὰ χάψη ἄλλος
τὸ πιτζοῦνι, κ' ἐγὼ θὰ μείνω μ' ἀνοικτὸ τὸ
στόμα. Ἔτσι ἔ; Ποτέ! ποτέ!

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Ἦσυχάσατε. Μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα ἴσως
κατακτήσητε καμμίαν ἄλλην, καὶ τότε τὸ
πράγμα συμβιβάζεται.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐσὺ παρακαλῶ νὰ μὴν ἀνακατόνεσαι.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τί... τί... τί ἔχεις, Χρη... χρηστο...
φάκη μου; Τί... τί θυ... θυμώνεις;

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί ἔχω; Ἀκοῦς ἐκεῖ, τί ἔχω; Τὸ πιτζοῦνι
πέταξε. Τὴν Λυδίτσα τὴν παίρνει ἄλλος.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Γά... γά... γάλος. Ψη... ψητὸς ἢ
βρα... βραστός;

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί ψητὸς καὶ βραστός; Τὴ νύφη τὴν
παίρνει ἄλλος, τὴ νύφη!

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Κα... καταΐφι; Χαί... χαίρουμαι. Πο...
πολὺ μὲ... μὲ ἀρέσει.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα· πολὺ σοῦ ἀρέσει. Πάρ' τὴν
στὸ γάμο σου νὰ σοῦ ᾤῃ καὶ τοῦ χρόνου.
Ποτὲ δὲν θὰ τὸ συγχωρήσω.

Κ^α ΡΟΔΙΝΟΥ.

Κύριε Χονδρικόπουλε, ἀληθῶς λυποῦμαι,
ἀλλὰ πῶς θέλετε; Ἡ Λυδία ἀγαπᾷ, καὶ
νυμφεύεται κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν. Οὐδὲν ἔχει
τοῦτο τὸ προσβλητικὸν δι' ὑμᾶς. Μένομεν
πάντοτε φίλοι. Ἐλπίζω ὅτι θὰ τιμήσητε
τοὺς γάμους.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγώ; Ποτέ! Ποτέ! Καὶ ποῖος λοιπὸν
εἶνε ὁ γαμβρός; Νὰ τὸν καμαρώσουμε.

ΦΑΙΔΩΝ, χωρῶν πρὸς αὐτόν.

Ἐγώ, Κύριε, ἐὰν ἐγκρίνετε.

ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, ὀπισθοχωρῶν καὶ κατευναζό-
μενος.

Τοῦ λόγου σου; Τότε ἀλλάζει.

Κ^α ΧΟΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Μά... μάλιστα. Τὸ χα... χαλάζι.

ΠΑΥΛΟΣ, προχωρῶν.

Αὐθέντα!

ΦΑΙΔΩΝ.

Ἄ Παῦλε, σ' ἐννοῶ. Χαίρεσαι διὰ τὴν
εὐτυχίαν μου. Σ' εὐχαριστῶ.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ναί, χαίρομαι «λὰ ζουά, λὰ ντουλέρ», καὶ
εἰς ἀπόδειξιν ζητῶ μίαν χάριν.

ΦΑΙΔΩΝ.

Μίαν χάριν; Λέγε. Σήμερον οὐδὲν ἄρ-
νοῦμαι.

ΠΑΥΛΟΣ (τρέχει πρὸς τὴν θύραν καὶ κρᾶζει).
Θεανώ! Θεανώ!

ΘΕΑΝΩ, είσερχομένη.

Τί τρέχει;

ΠΑΥΛΟΣ, δεικνύων αὐτήν.

Αὐθέντα, αὐτὴ ἀγαπᾷ, «Φαίρ λ' ἀμούρ».

ΦΑΙΔΩΝ.

Τί λέγεις; Καὶ ποῖον ἀγαπᾷ;

ΠΑΥΛΟΣ.

Μὲ εἶπε «σκέψου νὰ τὸ εὗρης». Ἐσκέφθην καὶ τὸ ηὔρα. Ἐμὲ ἀγαπᾷ.

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦ θαυμάσια. Τότε σύ, ὅστις μὲ ἠκολούθησας εἰς τὸν ἄδην, ἀκολούθησόν με καὶ εἰς τὸν παράδεισον τοῦ γάμου.

ΠΑΥΛΟΣ, κράζων ὡς ἐν τοῖς καφενείοις.

«Βουαλά, μουσιού, βουαλά» ἔφθασα.

ΦΑΙΔΩΝ.

ὦραιοτάτα. Τὴν ἐπαύριον τοῦ γάμου μου ὁ σός, καὶ ἰδοὺ ἡ παράνυμφος.

(Τείνει τὴν χεῖρα τῇ Λυδία.)

ΘΕΑΝΩ.

ὦ Κύριε Φαίδων. Μόνον διότι διατάσσετε.

ΒΑΛΑΝΕΛΗΣ.

Αἱ εὐγενεῖς καρδίαι κατανικῶσι τὰς δυσχερείας, καὶ δι' αὐτὰς προώρισται ἡ ἀληθὴς εὐτυχία.

(Καταπετάννυται ἡ αὐλαία.)

Ἐκ τῶν παρεισφρησάντων ὀλίγων τυπογραφικῶν παροραμάτων τὰ κυριώτερα εἰσὶ τὰ ἑξῆς:

Σελὶς 25, στήλη 2, ἀντὶ ὕπατα γράφε ἥπατα. Σελὶς 28, στήλη 2, ἀντὶ ἐκτίθεναι γράφε ἐκτίθενται. Σελὶς 47, στήλη 2, ἀντὶ τριστευδαίμων γράφε τρισευδαίμων. Σελὶς 48, στήλη 1, ἀντὶ ἦθη γράφε ἦδη. Αὐτόθι, στήλη 2, ἀντὶ ἠλώθη γράφε ἔάλω. Σελὶς 50, στήλη 2, ἀντὶ Ἡράκλειος γράφε Ἡράκλειος. Σελὶς 67, στήλη 1, ἀντὶ Ἀρίβα γράφε Ἀργίβα. Αὐτόθι, στήλη 2, ἀντὶ ἠπλίκευσεν ὅτε γράφε ὅτε, γθὰς, ἠπλίκευσεν.

